

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I LICEUM I TECHNIKUM

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją wolnością”

zgodnego z programem nauczania „Z Bogiem w dorosłe życie” numer AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopelniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Być wolnym, by tworzyć	- wskazuje osiem błogosławieństw jako drogę do szczęścia, - podaje prawdę, że Bóg jest dawcą szczęścia i zaprasza człowieka do jego realizacji, - podaje prawdę, że owocem wolności jest umiejętność podejmowania wyborów/decyzji służących dobru, - wymienia nazwy Pisma Świętego i je wyjaśnia, - wyjaśnia, jak należy posługiwać się księgą Pisma Świętego. - określa główny temat Biblii, którym jest Boży plan zbawienia, - rozpoznaje przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki, - wyjaśnia, co to znaczy „stworzyć”, - wskazuje Boga jako Stworzyciela świata i Dawcę życia, - wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10.1). - podaje podstawowe twierdzenia teorii ewolucji, - podaje przykłady wypowiedzi naukowców na temat pochodzenia świata, - wymienia i wyjaśnia zadania, które Bóg powierza człowiekowi, - omawia relacje osobowe między kobietą i mężczyzną (Adamem i Ewą), - przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), - podaje definicję pracy, - uzasadnia, że praca może być formą samorealizacji. - wyjaśnia pojęcia: objawienie, historia zbawienia, - podaje prawdę, że pełnia objawienia dokonała się w Jezusie Chrystusie, - wyjaśnia znaczenie imienia Bożego Jahwe,	- wyjaśnia, co to jest kanon Pisma Świętego (E.3.1), - podaje i omawia etapy powstawania Pisma Świętego, - definiuje natchnienie biblijne (A.4.3), - odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4), - podaje podstawową zasadę, że tekstów biblijnych nie można interpretować literalnie. - podaje, w jakich językach napisano Biblię, - wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, - podaje prawdę, że biblijny opis stworzenia świata jest poematem i nie można go interpretować dosłownie, - wyjaśnia, że teoria ewolucji nie stoi w sprzeczności z biblijnym opisem stworzenia świata, - wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), - opisuje zagrożenia ideologii <i>gender</i> (C.15.13), - wyjaśnia cel i wartość pracy ludzkiej, - wymienia i omawia etapy objawiania się Boga, - podaje przykłady objawiania się Boga w historii,	- wyjaśnia, czym jest wolność w wymiarze osobistym i społecznym, - wyjaśnia, na czym polega prawdziwe szczęście i podaje jego źródła, - wymienia literackie i teologiczne zasady interpretacji Pisma Świętego, - podaje przykłady wybranych gatunków literackich stosowanych w Biblii, - wyjaśnia pojęcia: kreacjonizm i ewolucjonizm, - wskazuje na źródła koncepcji człowieka i świata (A.1.1), - interpretuje tekst biblijny o powołaniu człowieka do pracy (Rdz 2,8-10.15.18-20), - ukazuje pracę jako dar i powołanie, - wskazuje związek pracy z rozwojem człowieka i społeczeństw, - wskazuje motywy i formy objawiania się Boga człowiekowi,	- interpretuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2), - odróżnia literacką formę tekstu od jego treści religijnej, - wyjaśnia aspekt prawdy i świętości ksiąg natchnionych, - interpretuje biblijny opis stworzenia świata według zasad literackich i teologicznych (A.5.2), - charakteryzuje główne koncepcje dotyczące człowieka i świata (A.1.3), - interpretuje teksty biblijne o stworzeniu człowieka (Rdz 1,26-31; Rdz 2,7-8.18-25), - określa naturę człowieka (A.11.2), - wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka w świecie, - omawia nauczanie Kościoła na temat ewolucjonizmu, - wyjaśnia, na czym polega chrześcijańska koncepcja płciowości,	- wyjaśnia istotę wierności oryginałowi w przekładach biblijnych, - wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, - wyjaśnia, że dzięki modlitwie poznajemy pomysł Boga na świat, - wyjaśnia, że kontynuujemy Boże dzieło tworząc przez modlitwę duchową rzeczywistość.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Być wolnym, by tworzyć	• wskazuje, że piękno świata i natury jest obrazem Bożego piękna, • podaje prawdę, że przez świat przyrody Bóg objawia się człowiekowi, • wyjaśnia, że by tworzyć dzieła sztuki, człowiek musi najpierw odkryć Boże piękno, • podaje przykłady kiczu świeckiego i religijnego, • wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym środowisku. • uzasadnia konieczność przekazu prawdy w mediach, • wskazuje na zagrożenia wynikające ze stosowania manipulacji w mediach, • wyjaśnia powody stosowania fake newsów i ich szkodliwość, • wyjaśnia, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem (D.1.1), • uzasadnia, że Bóg inicjuje dialog z ludźmi (D.1.2), • podaje przykłady sytuacji życiowych, w których ludzie zwracają się do Boga. • uzasadnia, że modląc się psalmami korzystamy z doświadczenia modlitwy ich autorów, • wyjaśnia, że psalmy pomagają w tworzeniu własnych modlitw, • wymienia sytuacje egzystencjalne, w których warto modlić się psalmami.	• omawia cechy charakterystyczne dla sztuki i kiczu, • ukazuje rolę mediów i zasady korzystania z nich, • podaje przykłady tworzenia informacji (kłamliwych) zamiast odtwarzania rzeczywistości (faktów), • podaje przykłady osób modlitwy w Piśmie Świętym, • wskazuje na osobisty i wspólnotowy charakter psalmów (D.3.2).	• wyjaśnia, że twórczość człowieka może być odtworzeniem Bożego piękna, • podaje przykłady dzieł sztuki ukazujące sacrum, • określa rolę moralności w odbiorze przekazów medialnych, • ukazuje rolę mediów katolickich. • wskazuje biblijne przykłady uwielbienia Boga za dzieło stworzenia, • przytacza tematykę wybranych psalmów i swoimi słowami omawia ich treść (D.3.3)	• wartościuje odpowiednio sztukę i kicz, piękno i brzydotę (A.10.2), • podaje przykłady nauczania Kościoła na temat mediów, • wyjaśnia, że psalmy są „arcydziełem modlitwy w Starym Testamencie” (D.3.1).	•

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Być wolnym, by kochać	• podaje prawdę, że miłość jest darem Boga, • rozróżnia egoistyczną miłość człowieka od miłości skierowanej na dobro innych, • odróżnia miłość od sposobów jej okazywania, • wymienia sposoby okazywania miłości w różnych relacjach i różnym wieku, • podaje prawdę, że Bóg kocha człowieka bezinteresowną miłością, • podaje cztery prawa życia duchowego i omawia sposoby odniesienia ich do swojego życia (E.9), • wyjaśnia, na czym polega Boży plan dla jego życia, • podaje przykłady doświadczenia miłości Boga w swoim życiu. • omawia skutki grzechu w życiu młodego człowieka, • wyjaśnia pojęcia: wcielenie, odkupienie, • podaje prawdę, że Jezus przyszedł na ziemię jako człowiek, by odkupić człowieka, • uzasadnia, że Jezus Chrystus jest jedynym rozwiązaniem dla grzesznego człowieka, • wyjaśnia pojęcie „zbawienie”, • interpretuje tekst biblijny Rz 10,9-10, • wyjaśnia, że owocem przyjęcia Jezusa jest przemiana życia, • wyjaśnia, co to jest kerygmat, • podaje przykłady znanych osób (np. ze świata kultury lub sportu), które dają świadectwo wiary, • wyjaśnia wymiar chrześcijańskiej nadziei.	• uzasadnia potrzebę miłości w życiu człowieka, • wyjaśnia, że grzech utrudnia nam realizację prawdziwej miłości, • wyjaśnia, czym są cztery prawa życia duchowego, • wyjaśnia istotę grzechu pierwszych rodziców (A.12.1), • uzasadnia, że grzech niesie ze sobą zniewolenie i nie pozwala doświadczyć miłości Boga, • uzasadnia, że powierzenie grzechu Jezusowi pozwala doświadczyć miłości Boga, • opowiada o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, • uzasadnia, dlaczego na życie doczesne warto patrzeć przez pryzmat życia wiecznego, • uzasadnia, że otrzymana miłość Boża motywuje do przekazywania jej innym. •	• uzasadnia, że prawdziwie kochać potrafi tylko ten, kto jest wewnętrznie wolny, • interpretuje tekst o miłości Boga (J 3,16), • wyjaśnia, czym jest protoewangelia (A.12.3), • omawia działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4), • wyjaśnia, że do przyjęcia Jezusa potrzebna jest wiara oraz szczerze i otwarte serce, • podaje przykłady świadectwa wiary młodego człowieka słowem i w życiu codziennym. •	• charakteryzuje przymioty i imiona Boga oraz na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1), • poprawnie interpretuje biblijną historię grzechu pierworodnego (Rdz 3,1-19) (A.12.2), • uzasadnia, że przeproszenie Boga i powierzenie Mu swojego grzechu niesie prawdziwą wolność, • omawia rolę wspólnoty Kościoła w umocnieniu wiary. •	• wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3). •

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Być wolnym, by wierzyć	- definiuje pojęcie wiary, - wyjaśnia, że owocem poszukiwania Boga jest doświadczenie Jego bliskości, - wyjaśnia, że doświadczenie wiary prowadzi do wierności Bogu, - uzasadnia, dlaczego wiara nadaje sens życiu człowieka, - podaje treść <i>Wyznania wiary</i> (E.9.2), - definiuje pojęcie „religia”, - podaje wiadomości na temat najważniejszych religii świata: (judaizm, buddyzm, hinduizm i islam) (A.3.1), - uzasadnia, że chrześcijaństwo najlepiej wyraża miłość Boga, - wyjaśnia pojęcie ekumenizmu (E.8.1), - charakteryzuje tożsamość katolika. - wyjaśnia, na czym polega dialog międzykulturowy i międzyreligijny, - wskazuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii (A.3.2).	- w oparciu o tekst biblijny wskazuje cechy i określenia wiary, - wymienia i omawia przeszkody w rozwoju wiary, - wyjaśnia zależność między wiarą i rozumem (A.6.2), - wymienia cechy wspólne wszystkich religii, - przedstawia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu (E.8.2), - wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (F.2.3).	- wymienia i omawia postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie), - omawia historię powstania <i>Credo</i>, - ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu (F.2.1), - podaje zasady dialogu międzyreligijnego (F.2.2).	- analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3), - interpretuje poszczególne artykuły <i>Wyznania wiary</i> (E.9.2), - w kontekście ekumenizmu wyjaśnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostoelskiej, konieczności łaski Bożej do zbawienia i ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina (E.8.4).	- wyjaśnia myśl św. Augustyna o roli rozumu i wiary, - wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich (E.8.3), - określa perspektywy i granice dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Być wolnym, by uświęcać	- definiuje pojęcia: grzech, pokora, - opisuje grzech jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2), - omawia rolę pokory wobec Boga w uznaniu własnej grzeszności, - podaje przykłady pracy nad sobą w pokonywaniu pokus, - podaje określenia i symbole Ducha Świętego, - ukazuje Ducha Świętego jako przewodnika prowadzącego człowieka do świętości, - wyjaśnia, że poddanie się woli Ducha Świętego czyni człowieka wolnym, - ukazuje sposób działania Ducha Świętego w przyjętych sakramentach, - wylicza przymioty Kościoła (A.22.1), - wyjaśnia, że we wspólnocie łatwiej jest żyć i pokonywać trudności, - definiuje pojęcia: Kościół pielgrzymujący, cierpiący i tryumfujący, - wyjaśnia wstawienniczą rolę świętych (D.9.2), - podaje definicję odpustu i omawia warunki jego uzyskania. - podaje prawdę, że istnieje świat duchowy, - wyjaśnia, kim są aniołowie (A.9.1), - wymienia funkcje, jakie pełnią aniołowie, - podaje przykłady zagrożeń płynących z praktyk ezoterycznych i magii, - podaje argumenty za ich odrzuceniem. - omawia obrzędy pogrzebowe, - podaje prawdę, że Jezus Chrystus jest obecny po prawicy Ojca i w swoim Kościele, - definiuje pojęcia: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, niebo, piekło, czyściec, - podaje prawdę, że Chrystus otwiera bramy zbawienia sprawiedliwym zmarłym przed Jego przyjściem (A.16), - wyjaśnia, że życie wieczne zależy od życia na ziemi,	- podaje prawdę, że Bóg jest święty i zaprasza do świętości każdego człowieka, - wyjaśnia zależność między wolnością człowieka a złem występującym w świecie, - wyodrębnia przymioty Kościoła z <i>Credo</i>, - omawia perykopę o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31), - wyjaśnia istotę obcowania świętych (A.23.1), - uzasadnia katolicki sens grzebania zmarłych (B.9.2), - wyjaśnia, że pogrzeb chrześcijański jest obrzędem liturgicznym Kościoła (B.9.1), - wyjaśnia słowa „zstąpił do piekieł” (A.16.2), - wyodrębnia z <i>Credo</i> prawdy o królowaniu Jezusa i Jego powtórnyj przyjściu, - wyjaśnia synowski charakter modlitwy Jezusa (D.4.1), - omawia biblijne podstawy modlitwy wspólnotowej (D.8.2), - omawia, na czym polega modlitwa wstawiennicza (D.8.1), - uzasadnia twierdzenie, że skuteczność modlitwy zależy od woli Bożej (D.12.3).	- wskazuje, że świętość osiąga człowiek prawdziwie wolny wewnętrznie, - uzasadnia, że z Duchem Świętym można współpracować tylko wtedy, gdy nawiąże się z Nim osobową relację, - uzasadnia błędność stwierdzenia: „Chrystus tak, Kościół nie”. - podaje biblijne przykłady działania aniołów (A.9.2), - uzasadnia wartość modlitwy za zmarłych, a szczególnie Mszy Świętej w ich intencji, - charakteryzuje modlitwę Jezusa (D.4.2), - wyjaśnia związek posiadanego obrazu Boga ze skutecznością modlitwy (D.12.1).	- definiuje i opisuje Imię, określenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1), - wyjaśnia przymioty Kościoła (A.22.1), - uzasadnia, że we wspólnocie Kościoła jesteśmy powołani do wzajemnej pomocy na drodze uświęcania, - omawia udział aniołów w misji Jezusa, - charakteryzuje chrześcijańską postawę wobec śmierci, - prezentuje naukę Kościoła o końcu świata i sądzie ostatecznym (A.18.2). - omawia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, dziękczynienia, uwielbienia) (D.8.1).	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Być wolnym, by uświęcać	• podaje przykłady miejsc i sytuacji, w których Jezus się modlił, • podaje przykłady w jakich sytuacjach najczęściej modli się młody człowiek, • uzasadnia, że Bóg pragnie dobra dla każdego człowieka. • wymienia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, dziękczynienia, uwielbienia) (D.8.1), • podaje i omawia wybrane biblijne przykłady form modlitwy, • charakteryzuje postawy modlitewne, • uzasadnia, że modlitwa prowadzi do świętości życia. • wyjaśnia, na czym polega skuteczność modlitwy, • podaje prawdę, że na modlitwie można prosić Boga tylko o dobro, • wyjaśnia, że owocem modlitwy jest przemiana umysłu, serca i pragnień, • uzasadnia, że Bóg zawsze wysłuchuje modlitw, ale nie dostrzegamy Jego odpowiedzi.	•	•	•	•

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	• podaje prawdę, że powołaniem każdego chrześcijanina jest głoszenie Jezusa, • wyjaśnia, dlaczego łatwiej jest wierzyć wspólnie z innymi, • definiuje pojęcia: ewangelizacja, działania apostołskie, • podaje przykłady ludzi, którzy przyjmując Jezusa odzyskali wewnętrzną wolność, • opowiada o życiu starożytnych chrześcijan (E.1.4), • opierając się na Nowym Testamencie, szczególnie na Dziejach Apostolskich, omawia rolę św. Piotra u początków Kościoła (E.1.2), • charakteryzuje metodę nauczania św. Pawła wobec pogan, • wskazuje przykłady wychodzenia chrześcijan do (świata) innych,	• wyjaśnia zależność między wolnością i odpowiedzialnością w życiu człowieka, • wymienia akcje ewangelizacyjne i apostołskie organizowane w jego środowisku, • opierając się na Dziejach Apostolskich, omawia rolę św. Pawła u początków Kościoła (E.1.2), • opowiada o nauczaniu św. Pawła na Areopagu, • wyjaśnia, że Ewangelię należy głosić nie gubiąc jej istoty i nie zniekształcając jej sensu,	• uzasadnia poczucie odpowiedzialności za innych we wspólnocie Kościoła, • podaje przykłady działań ewangelizacyjnych za pośrednictwem nowoczesnych nośników informacji, • opowiada o początkach chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowaniach chrześcijan (E.1.1),	• charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników, • wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan I w., • podaje przykłady głoszenia o Jezusie metodami dostosowanymi do współczesnej kultury, • wyjaśnia, dlaczego „edykt mediolański” zapoczątkował szybki rozwój chrześcijaństwa i postęp jego instytucjonalizacji,	• omawia akcje ewangelizacyjne i apostołskie organizowane w jego środowisku, • wskazuje na kwestie związane ze spotkaniem świata pogańskiego i kultury antycznej z chrześcijaństwem (E.1.3).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	• podaje czas zawarcia umowy zwanej edyktem mediolańskim i omawia jej znaczenie (E.1.6), • wyjaśnia, dlaczego cesarze Konstantyn i Licyniusz zawarli umowę zwaną edyktem mediolańskim, • wyjaśnia, że na mocy umowy zwanej „edyktem mediolańskim” chrześcijanie stali się pełnoprawnymi obywatelami cesarstwa rzymskiego. • definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, • wyjaśnia maksymę „Ora et labora”, • wyjaśnia dlaczego św. Benedykt jest patronem Europy, • charakteryzuje życie zakonne benedyktynów współcześnie, • definiuje pojęcia: schizma, Kościół prawosławny, patriarcha, ikona, cerkiew, • wymienia przyczyny i skutki rozłamu Kościoła na Wschodni i Zachodni, • charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, • układa modlitwę w intencji jedności Kościoła.	• opowiada o życiu i działalności św. Benedykta (E.2.2), • prezentuje rolę zakonu i klasztorów benedyktynów (E.2.1).	• wskazuje, że „edykt mediolański” dotyczył nie tylko chrześcijaństwa lecz również innych religii, • wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, • omawia zniesienie wzajemnych ekskomunik przez papieża Pawła VI i patriarchę Atenagorasa I.	• wykazuje aktualność idei benedyktyńskiej (E.2.3).	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	• podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie, • definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika. • definiuje pojęcia: krucjata, wojna sprawiedliwa, • wymienia i omawia podstawowy cel podejmowania wypraw krzyżowych, • podaje prawdę, że średniowieczni Europejczycy maszerowali, aby walczyć za Chrystusa, i byli gotowi poświęcić życie w obronie tego, co uważali za największą świętość, • definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, • opowiada o życiu i działalności św. Franciszka (E.2.2), • wskazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, • prezentuje rolę zakonu i klasztorów franciszkanów (E.2.1), • wykazuje aktualność idei franciszkańskiej (E.2.3), • podaje i omawia dzieła zakonu franciszkanów podejmowane współcześnie, • wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, • określa, na czym polega świętość Kościoła, • definiuje pojęcia: inkwizycja i herezja, • podaje datę chrztu Mieszka I oraz Zjazdu Gnieźnieńskiego, • omawia życie i działalność św. Wojciecha (E.6.2), • uzasadnia wybór św. Wojciecha na patrona Polski (E.6.2). • omawia życie i działalność św. Stanisława, • wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu, • uzasadnia wybór św. Stanisława na patrona Polski. • opowiada o życiu i świętości Jadwigi Królowej (E.5.4), • uzasadnia, że decyzje podejmowane przez młodą Jadwigę wymagały dojrzałej wewnętrznej wolności i głębokiej wiary, • wskazuje, że decyzje podejmowane przez poszczególne osoby mają wpływ na szeroki krąg ludzi i spraw.	• wymienia owoce reformy gregoriańskiej, • omawia zagrożenia ze strony wyznawców Islamu na terenach Ziemi Świętej w XI–XIII w., • wyjaśnia, że krucjaty były jednocześnie wyprawami wojennymi i pielgrzymkami, które charakteryzował szczególnie rytuał i status prawny, • omawia jasne i ciemne strony wypraw krzyżowych, • opowiada o osiągnięciach intelektualnych XII i XIII wieku, • wymienia przyczyny powstania inkwizycji, • potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji, • uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski (E.6.1), • opowiada o przyczynach konfliktu między królem Bolesławem Śmiałym z biskupem krakowskim, • wymienia owoce religijne i polityczne podejmowanych decyzji przez św. Jadwigę dla Polski, Litwy i Kościoła.	• charakteryzuje główne założenia reformy gregoriańskiej, • wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce, • przedstawia spór o ubóstwo (E.2.4), • charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój ludzkiej wiedzy, • omawia kontekst polityczny i religijny towarzyszący chrztowi Mieszka I, • wymienia nowoutworzone biskupstwa po chrzcie Polski, • charakteryzuje metody walki z heretykami stosowane przez inkwizycję, • prezentuje tzw. spór o św. Stanisława (E.6.2).	• krytycznie ocenia stosunki państwo Kościół przed reformą gregoriańską, • charakteryzuje rolę Kościoła w społeczeństwie feudalnym, • poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio millennio adveniente”, • prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji, • charakteryzuje chrześcijaństwo w Polsce za czasów Jagiellonów (E.5.4).	• prezentuje dziedziny wiedzy studiowane w średniowieczu, • charakteryzuje postać św. Tomasza z Akwinu.

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Być wolnym, by świętować	- wymienia obchody ku czci największych świętych Kościoła (B.11.2), - opowiada o swoim patronie od chrztu, - wymienia poszczególne okresy roku liturgicznego, - wymienia i omawia uroczystości w roku liturgicznym, - wskazuje związek wybranych świąt z wydarzeniami w historii zbawienia, - podaje przykłady zwyczajów i tradycji związanych z rokiem liturgicznym, - omawia teksty biblijne zapowiadające powtórne przyjście Jezusa, - wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie, - podaje przykłady sposobów przygotowania się na przyjście Jezusa. - podaje przykłady tradycji świątecznych i uzasadnia ich związek z osobą Jezusa, - uzasadnia wartość przebaczenia i pojednania się, by móc szczerze dzielić się oplatkiem, - wymienia najważniejsze wydarzenia z czasu dzieciństwa Jezusa, - wskazuje teksty biblijne opisujące te wydarzenia, - uzasadnia związek wydarzeń z życia Jezusa z wydarzeń roku liturgicznego, - ukazuje rolę Maryi i Józefa w życiu Jezusa, - uzasadnia, że Dzieciątko Jezus potrzebowało opieki jak każde inne dziecko, - podaje przykłady z życia, doświadczania Bożej opieki za pośrednictwem bliskich, - przypomina podstawowe wiadomości o okresie Wielkiego Postu, - wskazuje, że sakrament pokuty i pojednania jest spotkaniem z Jezusem, który obdarza wolnością,	- wymienia i charakteryzuje patrona parafii, - charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego, - podaje i omawia wybrane proroctwa Starego Testamentu zapowiadające przyjście Jezusa na ziemię, - interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, - omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), - wskazuje i omawia teksty biblijne wzywające do nawrócenia, - wyjaśnia symbolikę popiołu, - przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania (A.16.2), - wymienia i omawia obrzędy oraz tradycje związane ze świętami wielkanocnymi, - wyjaśnia pojęcia: wniebowstąpienie, epifania,	- uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego (B.11.1), - omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedyne go Misterium Paschalnego (B.3.1), - wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1), - uzasadnia rolę zaufania Bogu w trudnych sytuacjach, - uzasadnia, dlaczego Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan, - interpretuje przypowieść o miłosiernym ojcu, - charakteryzuje duchowość Matki Teresy z Kalkuty, O. Pio oraz Jana Pawła II,	- wyjaśnia przesłanie modlitwy z liturgii uroczystości Wszystkich Świętych, - omawia teksty biblijne opisujące wydarzenia z czasu dzieciństwa Jezusa, - ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1), - interpretuje perykopę o wniebowstąpieniu Jezusa, - omawia kontekst wniebowstąpienia Jezusa, - uzasadnia potrzebę szukania wzorców świętości w każdym środowisku i czasie,	- podaje przykłady tekstów literackich nawiązujących do narodzenia Jezusa i je interpretuje, - uzasadnia, że autentyczna jedność prowadzi do wolności w relacjach z Bogiem i ludźmi.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Być wolnym, by świętować	• podaje przykłady postanowień wielkopostnych, • uzasadnia, że Wielki Post daje szansę uwolnienia się od nałogów, • ukazuje zmartwychwstanie jako przejście z niewoli śmierci do życia, • wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2), • wyjaśnia nakaz misyjny Jezusa „Idźcie i nauczajcie...”, • uzasadnia, że Jezus szanuje wolność wyboru różnych dróg przez człowieka, • wyjaśnia, kogo współcześnie dotyczy nakaz misyjny Jezusa i jak jest realizowany, • opowiada o objawieniach św. Faustyny Kowalskiej i jej misji, • charakteryzuje rolę św. Faustyny i Jana Pawła II w szerzeniu kultu Bożego miłosierdzia, podaje i omawia formy kultu Bożego miłosierdzia, • wyjaśnia, że otrzymanie Bożego miłosierdzia przynagła nas do przebaczenia innym. • podaje przykłady możliwości naśladowania postaw świętych w swoim życiu, • wyjaśnia posługę misjonarzy, jako narzędzi Ducha Świętego (w budowaniu jedności z Bogiem i między ludźmi), uzasadnia, że prawdziwa wolność prowadzi do jedności w relacjach z Bogiem i ludźmi,	• podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy, podaje przykłady wydarzeń z ich życia charakterystyczne dla ich działalności,	• omawia wpływ postawy świętych na osoby za ich życia oraz współcześnie, • porównuje przesłanie tekstów biblijnych o budowie wieży Babel i zesłaniu Ducha Świętego,	• interpretuje perykopę o zesłaniu Ducha Świętego, uzasadnia, że Duch Święty pomaga naprawić skutki grzechu w wymiarze społecznym.	

Wymagania edukacyjne z religii dla klasy II technikum
według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją wiarą”
zgodnego z programem nauczania „Z Bogiem w dorosłe życie” numer AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Wierzyć, by poznawać prawdę	• podaje przykłady twórczego działania człowieka z wykorzystaniem Bożych dzieł, • wskazuje Boże pochodzenie świata i sens jego istnienia (A.8.1), • wyjaśnia, że Bóg pokazuje się przez swoje dzieła, • omawia historię życia Edyty Stein, • wymienia drogi poznania Boga św. Tomasza, • uzasadnia, że odrzucenie prawdy o Bogu prowadzi do fałszywej mądrości bez Boga, • podaje przykłady nawróceń (F.1.5), • wskazuje grzech pierworodny jako przyczynę skłonności do popełniania grzechów, • podaje definicję prawdy i krzywoprzysięstwa (C.17.1), • podaje przykłady osób, które oddały życie za prawdę (C.17.4), • wyjaśnia, że Bóg objawił się najpełniej w Jezusie Chrystusie, • rozróżnia objawienie naturalne, nadprzyrodzone i prywatne (A.2.2), • wyjaśnia, że Boże objawienie zawarte jest w Piśmie Świętym i Tradycji, • podaje przykłady dokumentów Kościoła, • wyjaśnia pojęcia: dogmat, herezja (E.1.8), • podaje przykłady podziału sekt, • omawia charakterystyczne metody działania sekt oraz „nowych ruchów religijnych”, • podaje przykłady, jak uchronić się przed zwerbowaniem do nich.	• wskazuje owoce kreatywnych działań człowieka, • wymienia znane mu osoby, które rozwijają swój intelekt, • podaje cele, dla których ludzie rozwijają swoją wiedzę (dla dobra czy zła), • wyjaśnia, że dzięki rozwojowi umysłowemu i dobroci Pan Bóg pomaga nam być lepszą wersją samych siebie, • wyjaśnia, czym jest objawienie naturalne, • podaje przykłady, co pomaga młodemu człowiekowi w poznawaniu Boga, • wyjaśnia, dlaczego ludzie pragną poznać świat i dążą do poznania przyczyny jego powstania, • wyjaśnia, dlaczego nie warto szukać mądrości bez Boga, • uzasadnia, że prawda i dobro czynią człowieka wolnym, • opisuje zagrożenia związane z negacją prawdy obiektywnej (C.2.4), • omawia wybrane objawienia prywatne (św. Julianna, św. Katarzyna Labouré, św. Faustyna), • charakteryzuje istotę Tradycji i formy jej przekazywania (A.4.2), • wskazuje, że Tradycja pomaga nam w odkrywaniu Pana Boga i przyjęciu Jego Objawiania, • wskazuje, że nauczanie Kościoła podlega rozwojowi, • uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.2.5), • omawia wybrane dogmaty o Matce Bożej.	• uzasadnia, że rozum szuka prawdy, • wyjaśnia istotę wybranych przymiotów Boga, • wyjaśnia istotową różnicę pomiędzy tworzeniem (przekształcaniem) a stwarzaniem (z niczego) (A.8.2). • uzasadnia, że poznawaniu Boga nie wystarcza tylko intelekt, lecz konieczne jeszcze jest poznanie wiary. • charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek) (A.2.1), • charakteryzuje podstawy intelektualne oświecenia (deizm, racjonalizm, modernizm) (E.4.1), • wyjaśnia, że decyzje podejmowane przez człowieka są naznaczone skutkami grzechu pierworodnego, • podaje przykłady z życia młodych ludzi, wymagające odwagi w stawianiu po stronie prawdy. • interpretuje tekst biblijny J 8,31-32, • wskazuje ogólnie na proces formułowania prawd wiary (E.1.7), • uzasadnia autorytet Kościoła w interpretowaniu Pisma Świętego.	• uzasadnia, że św. Tomasz i Edyta Stein szukali Boga za pomocą rozumu, • uzasadnia dlaczego w przyjmowaniu propozycji różnych nurtów intelektualnych konieczne jest, by je analizować i rozumnie wybierać z nich to, co dobre, • uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby i społeczności (C.2.3), • podaje przykłady wpływu wybranych objawień prywatnych na życie Kościoła (uroczystość Bożego Ciała, cudowny medalik, kult miłosierdzia Bożego), • wyjaśnia, że Pismo Święte się nie zmienia, a Tradycja podlega rozwojowi, • wyjaśnia konieczność zmian wybranych treści katechizmowych oraz w sformułowań niektórych modlitw.	• omawia dążenie św. Tomasza do życia w bliskości Boga, • interpretuje przesłanie „Dezyderaty”, • uzasadnia, że Kościół ma obowiązek strzeżenia depozytu wiary. • omawia działania soborów w celu przeciwdziałaniu błędnym interpretacjom prawd wiary.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Wierzyć, by być dojrzałym chrześcijaninem	• wyjaśnia, dlaczego wiara jest darem, o którego musimy się troszczyć, • podaje przykłady wiary jako postawy zawierzenia Panu Bogu, • charakteryzuje posłuszeństwo Bogu na wzór postaci biblijnych (C.1.1) Abraham, • wskazuje na związek modlitwy z wiarą i nadzieją (Abraham) (D.2.1), • wyjaśnia, co to jest cud, • wskazuje, że przemiana wody w wino w Kanie był początkiem cudów Jezusa, • na podstawie tekstów biblijnych wymienia tytuły Jezusa, • podaje przykłady z własnego życia, w których słuchał Bożego słowa, • wyjaśnia, czym są cnoty (boskie) i wymienia je (C.6.1), • wyjaśnia wyrażenie, że wiara czyni cuda, • wymienia sytuacje, w których Pan Bóg czuwa nad człowiekiem, • podaje przykłady osób, które troszczą się o rozwój wiary w swoim życiu i dają jej świadectwo, • wyjaśnia, czym są cnoty kardynalne i wymienia je (C.6.1), • wyjaśnia, że cnoty pomagają nam naśladować Jezusa we wzrastaniu do świętości, • uzasadnia, że modlitwa prośby powinna być zgodna z wolą Boga, • omawia modlitwę Mojżesza jako modlitwę wstawienniczą (D.2.2), • wymienia i wyjaśnia formy oraz rodzaje modlitw, • podaje przykłady, co pomaga i co przeszkadza w modlitwie.	• opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia (A.6.1), • wyjaśnia, że posłuszeństwo wiary polega na wypełnianiu Bożej woli, • podaje przykłady próby wiary młodych ludzi i własnej, • podaje znaczenie tytułów mesjańskich (A.12.5), • uzasadnia, że cuda są potwierdzeniem boskości Jezusa i Jego misją, • wyjaśnia, dlaczego Jezus naucza o królestwie Bożym w przypowieściach, • uzasadnia, że Bóg przygotował różne drogi do nieba dla poszczególnych osób, które realizują je w różnym czasie, • wyjaśnia, dlaczego cnoty nazywamy teologalnymi, • interpretuje tekst biblijny Mt 13,16-17, • wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za rozwój wiary, • wymienia i definiuje formy prawa moralnego (naturalne, objawione, prawa cywilne i kościelne) (A.26.2), • interpretuje tekst biblijny Rz 12,17-21, • wskazuje, że miłość chrześcijańska uczy, by odpowiadać dobrem za zło, • uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3), • podaje przykłady świętych żyjących według cnót, • uzasadnia, że wzorując się na przykładzie życia świętych naśladowujemy samego Jezusa, • interpretuje perykopę biblijną o modlitwie Salomona, • ukazuje potrzebę poddania się woli Bożej jako istotny element modlitwy (D.2.3), • wyjaśnia, co to znaczy żyć w rytmie modlitwy.	• uzasadnia, że wiara wymaga dorastania do dojrzałości chrześcijańskiej, • interpretuje tekst biblijny o ofierze Abrahama, • uzasadnia wartość posłuszeństwa Bogu (C.1.2), • interpretuje perykopę o cudzie w Kanie Galilejskiej, • wyjaśnia, że podczas egzorcyzmów potwierdzana jest moc Jezusa, który ma władzę nad szatanem, • interpretuje przypowieść o siewcy (A.5.2), • uzasadnia, że by osiągnąć niebo należy współpracować z Bożą łaską, • omawia symbolikę ziarna gorczycy i drzewa morwowego, • charakteryzuje, na czym polega cywilizacja miłości, • interpretuje perykopę o wieży Babel i przypowieść o budowie wieży, • omawia trudności związane z modlitwą i sposoby ich przezwyciężania (D.13.1), • interpretuje biblijny nakaz trwania na modlitwie (D.11.1).	• uzasadnia, że człowiek otrzymuje dar wiary, by mógł być szczęśliwym, • wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa interpretuje je (A.15.1), • interpretuje tekst biblijny: Łk 17,5-10, • uzasadnia, że zadaniem człowieka jest realizować Boży plan, • uzasadnia, że zaangażowanie w relację z Jezusem wpływa na normy zachowania, • wyjaśnia, dlaczego pycha przeszkadza w dążeniu do świętości, • wskazuje różnicę, kiedy życie według cnót prowadzi tylko do doskonałości, a kiedy także do świętości, • uzasadnia, dlaczego każdy człowiek powinien budować własną wieżę świętości, • charakteryzuje modlitwę dojrzałego chrześcijanina, • omawia rytm modlitwy w cyklu dnia (D.11.2).	• charakteryzuje postawę siewcy z przypowieści, • wyjaśnia, na czym polega posłuszeństwo Bogu we współczesnym czasie i rzeczywistości, • uzasadnia konieczność podejmowania samodzielnych decyzji dotyczących wiary, • uzasadnia, że rozwój wiary pomaga w odkrywaniu sensu życia, • uzasadnia, że chrześcijanie mają stanowić prawa cywilne zgodne z prawem moralnym. • podaje nowoczesne „narzędzia” pomocne w modlitwie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Wierzyć, by kochać Boga (przykazania)	• uzasadnia potrzebę posłuszeństwa wobec Bożych nakazów (C.1.2), • docenia wartość zasad, • opowiada o przyczynach niewoli Izraelitów w Egipcie oraz ich drodze do ziemi obiecanej, • wymienia zniewolenia młodego człowieka, • opowiada o przymierzu, które Bóg zawarł z narodem wybranym, • wyjaśnia, czym jest Dekalog, • podaje przykłady wpływu zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii na relację z Bogiem (C.10.2), • podaje przykłady oddawania czci Bogu, • wymienia współczesne bożki (C.10.3), • wymienia osoby, które pragną obiektywnego dobra dla ludzi, • wyjaśnia, dlaczego imię Boga jest święte i należy mu się szacunek, • wskazuje właściwe i niewłaściwe sytuacje, w których wzywane jest Imię Boga (C.11.1), • wyjaśnia, dlaczego w dniu świętym nie pracujemy lecz odpoczywamy, • wymienia służby, których praca jest konieczna w dzień święty, • podaje przykłady czynności, które wykonujemy pomimo dnia świętego.	• wyjaśnia, że nieprzestrzeganie zasad powoduje utratę dobra, • wyjaśnia potrzebę stosowania się do zasad w życiu codziennym. • omawia przyczyny buntu Izraelitów podczas wędrówki i reakcje Boga, • wyjaśnia, dlaczego Izraelici narzekali zamiast cieszyć się wolnością, • wyjaśnia, dlaczego Bóg daje przykazania ludziom, • uzasadnia, że niezachowywanie przykazań niszczy nas samych do rozwoju i kontaktów z innymi, • formułuje zasady wynikające z I Przykazania Bożego (C.10.1), • uzasadnia, dlaczego należy otaczać szacunkiem wszystko, co jest Mu poświęcone, • interpretuje tekst biblijny Mdr 13,1-7.10 oraz 1 Tm 6,10, • interpretuje tekst biblijny 2 Kor 4,7-10 i wyjaśnia jego symbolikę, • omawia dzieło św. Hildegardy, która wykorzystywała dary Boże dla dobra ludzi, • charakteryzuje dzieło życia św. Jacka, • uzasadnia zakaz czynienia wizerunków Boga, • wyjaśnia, że obrazy, figury nie są bożkami ale przypominają o prawdziwym Bogu, • omawia stosunek Jezusa do szabat (C.12.2), • wyjaśnia, dlaczego niedzielę nazywamy pierwszym dniem tygodnia, • odczytuje w świętowaniu niedzieli zachętę do odpoczynku i kontemplacji świata (A.10.3).	• interpretuje tekst biblijny o relacji pierwszych ludzi do Boga, • wyjaśnia, że człowiek nie może sam naprawić swoich relacji z Bogiem, • uzasadnia konieczność zaufania Bogu, by móc wyjść z różnych niewoli, • podaje przykłady zaufania Bogu w dążeniu do wolności wewnętrznej. • wyjaśnia, na czym polega przymierze między Bogiem a człowiekiem, • omawia rolę Mojżesza jako pośrednika między Bogiem a narodem wybranym, • wyjaśnia, na czym polega zabobon, bałwochwalstwo, ezoteryzm, • uzasadnia, iż nie da się pogodzić ezoteryki z wiarą chrześcijańską (C.10.4), • wyjaśnia, że wiara domaga się poświęcenia samego siebie a czasem nawet cierpienia, • wyjaśnia, na czym polega oddawanie czci Bogu przez św. Hildegardę, • omawia rolę wizualnej sztuki religijnej w relacji z Panem Bogiem (C.10.5), • wyjaśnia, że świętowanie szabat jest pamiątką „odpoczynku Boga” po stworzeniu, • wymienia zasady religijne obchodzenia szabat (C.12.1).	• wskazuje różnicę między zachowywaniem Bożych zasad dobrowolnie, a z przymusu, • wyjaśnia, że kontakt z pseudobogami nie przynosi dobra lecz prowadzi do poddania się działaniu złego ducha, • uzasadnia wartość duchowego uczestnictwa w praktykach religijnych, • charakteryzuje zagrożenia płynące z poddania się „nowoczesnemu” stylowi życia bez wiary, • omawia kontekst tworzenia bożków w krajach, z którymi mieli kontakt Izraelici, • wyjaśnia, że Izraelici świętowali, by okazać wdzięczność Bogu za Jego dzieła od czasu stworzenia świata, • uzasadnia, że świętowanie niedzieli powinno wpływać z Eucharystii (spotkanie we wspólnocie i z rodziną).	• wyjaśnia, że wyjście Izraelitów z Egiptu było nie tylko wyjściem fizycznym, ale dotyczyło także uwolnienia wewnętrznego, • wyjaśnia, co powoduje, że praktyki religijne są traktowane magicznie, • wyjaśnia, dlaczego należy poddać rozsądnej analizie wybór tego, co proponuje współczesna pseudo-kultura, • omawia przesłanie synodu w Nicei (VIII) na temat ikonoklazmu, • uzasadnia, że Jezus jako „nowe stworzenie” nie przekreśla zasad dekalogu lecz nadaje im inny wymiar.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Wierzyć, by się uświęcać	• omawia udział w liturgii na różnych etapach życia, • uzasadnia, że liturgia pomaga wyrażać wiarę, • wyjaśnia, że chrzest jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.1), • wymienia i wyjaśnia podział sakramentów, • wyjaśnia, że Eucharystia jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.1), • omawia perykopę o ustanowieniu Eucharystii, • podaje, jakie dary składane są na ołtarzu i wyjaśnia ich znaczenie, • wyjaśnia, że podczas ofiarowania darów składamy także nasze duchowe dary, • uzasadnia, dlaczego należy z szacunkiem przyjmować Komunię Świętą, • uzasadnia, że Jezus wysłuchuje modlitwy pełnej wiary (D.5.2), • wyjaśnia, że Eucharystia motywuje do dawania świadectwa życia chrześcijańskiego, • wyjaśnia przesłanie obrzędów posłania, • wyjaśnia, jak ważna jest świadomość posłania do głoszenia o królestwie Bożym, • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o ustanowieniu sakramentu pokuty, • wyjaśnia, na czym polega tajemnica spowiedzi, • wymienia sytuacje, w których może przyjąć sakrament namaszczenia, • wymienia, co należy przygotować w domu na przyjęcie kapłana z namaszczeniem chorych, • wyjaśnia, na czym polegają zadania małżonków i kapłana w służbie wspólnocie.	• wyjaśnia działanie Boga Ojca w liturgii (B.1.1), • omawia dzieło Chrystusa w liturgii (B.1.2), • wyjaśnia, że liturgia jest najdoskonalszą formą modlitwy (D.8.3), • uzasadnia wartość nadawania imion chrześcijańskich na chrzcie świętym (C.11.2), • wyjaśnia, że bierzmowanie jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.1), • interpretuje tekst biblijny Dz 19,1-7, • analizuje i interpretuje obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.3), • interpretuje znaki i symbole pojawiające się podczas Eucharystii (B.5.4), • uzasadnia, że sakramenty zostały ustanowione przez Jezusa Chrystusa (B.4.1), • wymienia formy przyjmowania komunii Świętej i je wyjaśnia, • uzasadnia, że życie powinno odzwierciedlać Eucharystię, • charakteryzuje sakrament pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych i przedstawia ich teologię (B.6.1), • analizuje i interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty i pojednania (B.6.3), • interpretuje wybrane teksty i czynności obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.3).	• opisuje działanie Ducha Świętego w liturgii (B.1.3), • interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentów wtajemniczenia (B.5.2), • charakteryzuje skutki sakramentu chrztu, • wymienia znaki, symbole i gesty związane z bierzmowaniem i omawia ich znaczenie, • wyjaśnia definicję Mszy Świętej (bezkrwawa ofiara Chrystusa i Kościoła), • wyjaśnia, na czym polega nowość modlitwy chrześcijańskiej zanoszonej „nie tylko przez Chrystusa, lecz także w Nim” (KKK) (D.5.1). • omawia elementy obrzędów Komunii, • argumentuje uczestnictwo w liturgii jako pogłębianie osobistej relacji z Jezusem i Kościołem (B.4.2), • interpretuje słowa błogosławieństwa na rozesłanie, • na podstawie tekstów liturgicznych interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentów: pokuty i pojednania, namaszczenia chorych (B.6.2; B.6.3).	• wyjaśnia, że zadaniem Kościoła Mistycznego Ciała Chrystusa jest oddawanie czci Bogu i zbawienie ludzi, • uzasadnia, że zobowiązania chrztu realizujemy przez całe życie, • uzasadnia, że bierzmowanie pomaga w osiągnięciu dojrzałości chrześcijańskiej. • wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła (B.4.4), • krótko omawia historię formy spowiedzi indywidualnej, • charakteryzuje teologię sakramentów w służbie wspólnoty (B.7.1), • wyjaśnia ich znaczenie na każdym etapie rozwoju człowieka.	• wyjaśnia, dlaczego wiara w Boga jest ważna w zmieniającym się świecie, • wskazuje, że podczas Mszy Świętej uobecnia się ofiara Chrystusa na ołtarzach całego świata od chwili Ostatniej Wieczerzy • wyjaśnia znaczenie tekstów obrzędów Komunii wypowiedzianych przez kapłana głośno i indywidualnie szeptem.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Wierzyć, by służyć Ewangelii	• uzasadnia potrzebę aktualizacji w przekazie orędzia Ewangelii, • wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformacji (E.3.1), • wymienia i charakteryzuje rodzaje duchowości chrześcijańskiej od czasów odrodzenia oraz ich przedstawicieli (D.10.1), • wymienia różne wyznania w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, • omawia genezę unii brzeskiej, • ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej, podejmowane na ziemiach polskich (E.6.5), • ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej (E.6.3), • opowiada o obronie Jasnej Góry (E.6.3), • opowiada o potopie szwedzkim, • opowiada o odsieczy wiedeńskiej (E.6.3).	• wymienia i omawia przyczyny i konsekwencje upadku moralnego papieżstwa w XIV-XVI w., • podaje przykłady wspólnych działań na rzecz pojednania między Kościołem katolickim i protestanckim, • wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej, przedstawia postać św. Tomasza Morusa (E.3.1), • wyjaśnia znaczenie pokoju augsburskiego i pokoju westfalskiego oraz ich skutki • wyjaśnia zasadę <i>cuius regio eius religio</i>, • wyjaśnia, dlaczego Polskę w okresie XVIXVIII w. nazywano „azylem heretyków”, • określa rolę władcy w ochronie Kościoła i przeciwdziałaniu reformacji (Zygmunt Stary).	• wyjaśnia znaczenie autorytetu papieżstwa dla jedności Kościoła, • streszcza najważniejsze uchwały Soboru Trydenckiego (E.3.2), • podaje przykłady, o co warto i o co nie warto walczyć, • charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, • ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej, podejmowane na ziemiach polskich (E.6.5), • charakteryzuje postawę męczenników unickich, • wyjaśnia kontekst historyczny ogłoszenia Maryi Królową Polski przez Jana Kazimierza (E.6.3).	• interpretuje listy św. Katarzyny ze Sieny oraz fragment „O naśladowaniu Chrystusa”, • opowiada o przyczynach i przebiegu wojen religijnych (w latach 1552-1555 oraz 1618-1648), • charakteryzuje specyfikę wschodnich Kościołów katolickich, • wykazuje, że wojna Szwedów z Polakami miała również tło wojny między protestantami i katolikami.	• uzasadnia, dlaczego reformacja jest największą w dziejach raną zadaną Kościołowi, • wyjaśnia znaczenie jasnej doktryny Kościoła dla wiary jego członków.

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Wierzyć, by świętować	• uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego (B.11.1), • opowiada o pogrzebie Jezusa, • formułuje modlitwę o dobrą śmierć, • wyjaśnia, dlaczego modlimy się za dusze cierpiące w czyśćcu, • wymienia formy modlitwy za dusze czyśćcowe, • uzasadnia potrzebę czuwania w bliskości Boga przez cały rok, • wymienia nabożeństwa w roku liturgicznym, • podaje co rozpoczyna i kończy rok liturgiczny, • charakteryzuje postawę Maryi oczekującej z nadzieją na przyjście Bożego Syna, • wymienia symbole adwentowe i omawia ich znaczenie, • wyjaśnia symbolikę roratki, • wymienia i wyjaśnia tradycje i zwyczaje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • wyjaśnia, na czym polega post, • omawia wybrane stacje drogi krzyżowej, • podaje przykłady Kalwarii w Polsce lub w najbliższym środowisku,	• wyjaśnia na czym polegała „niepokorność” wybranych świętych, • wyjaśnia, że droga do świętości prowadzi przez decyzje podejmowane w codzienności, • wyjaśnia, kto ma prawo do pogrzebu (B.9.3), • wymienia formy obrzędów pogrzebu (B.9.4), • omawia rytm modlitwy w cyklu roku liturgicznego, tygodnia i dnia (D.11.2), • wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), • wyjaśnia, dlaczego przyjęcie Jezusa do serca możemy nazwać Bożym Narodzeniem, • omawia cechy charakterystyczne liturgii uroczystości Objawienia Pańskiego, • wymienia formy pobożności ludowej (B.8.2) związane ze świętem Trzech Króli, • wyjaśnia, że pobożność wiernych i religijność ludowa są drogą przekazu tradycji (B.8.3), • uzasadnia, że tylko z Bożą pomocą można pokonać pokusy szatana, • podaje przykłady, kiedy młody człowiek doświadcza własnej niewystarczalności, • wyjaśnia, wartość i sens wyrzeczeń wielkopostnych, • omawia przebieg wydarzeń męki i śmierci Jezusa (A.16.1), • interpretuje tekst biblijny Dz 20,35,	• charakteryzuje postaci wybranych świętych (św. Dyzma, św. Rita, bł. Karol de Foucauld), • interpretuje tekst biblijny Ap 7,9-17, • podaje przykłady zwyczajów pogrzebowych, • charakteryzuje postawę współczesnego człowieka wobec umierających, • omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedyne go Misterium Paschalnego (B.3.1), • charakteryzuje rytm życia religijnego w roku, miesiącu, tygodniu i dniu, • wyjaśnia, dlaczego symbole adwentowe łączą się ze światłem, • charakteryzuje, na czym polega świętowanie Bożego Narodzenia w rodzinie i kościele, • interpretuje perykopę o pokłonie mędrców, • omawia kontekst spotkania mędrców z Dzieciątkiem Jezus, • wyjaśnia, że Orszak Trzech Króli tworzy nową tradycję, • interpretuje perykopę o kuszeniu Jezusa, • wyjaśnia, że praca nad sobą dotyczy wszystkich sfer życia, także religijnej,	• wyjaśnia znaczenie modlitewnej obecności przy umierających, • interpretuje tekst biblijny Mk 13,32-37, • interpretuje perykopę o zwiastowaniu Maryi, • uzasadnia, że Bóg w życiu ludzi może dokonywać rzeczy pozornie niemożliwych, • interpretuje tekst biblijny J 1,1.11-12.14, • uzasadnia, dlaczego rezygnując z czegoś uświadamiamy sobie własną słabość, • charakteryzuje przesłanie „Gorzkich żali”, • opowiada historię powstania nabożeństwa drogi krzyżowej,	• szuka wspólnych treści między tekstem Apokalipsy a życiem wybranych świętych, • wyjaśnia, że Słowo pozostało z ludźmi w Eucharystii,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Wierzyć, by świętować	• wyjaśnia, w jaki sposób okazywał miłosierdzie św. brat Albert Chmielowski, • podaje przykłady pomocy ludziom wykluczonym społecznie, • omawia okoliczności wjazdu Jezusa do Jerozolimy, • uzasadnia, że Jezus jest zapowiadany Mesjaszem, • przedstawia formy kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.4), • podaje przykłady świętych świadków Bożego Miłosierdzia (A.25.5), • opowiada historię objawień w Fatimie, • podaje definicję autorytetu, • opowiada o najważniejszych wydarzeniach z życia bł. kard. Stefana Wyszyńskiego.	• wyjaśnia, na czym polega jałmużna, • wyjaśnia symbolikę palm poświęcenia oraz procesji z palmami, • wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia (A.16.1), • interpretuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu Jezusa, • wyjaśnia znaczenie procesji rezurekcyjnej, • interpretuje tekst liturgiczny rozpoczynający procesję rezurekcyjną. • formułuje własne akty strzeliste, • uzasadnia, że otwarcie się i przyjęcie Bożego miłosierdzia wynika z zaufania i prowadzi do świętości, • omawia treść hymnu <i>Magnificat</i> (D.6.1), • wyjaśnia, przed czym Maryja pragnie chronić ludzi i do czego ich wzywa. • uzasadnia, dlaczego świat potrzebuje nowej ewangelizacji • charakteryzuje nowe sposoby głoszenia Chrystusa.	• wymienia obszary nędzy duchowej i materialnej, • uzasadnia, że pomagając innym pozbywamy się egoizmu, • opisuje liturgię w Niedzieli Palmowej, • uzasadnia, że Jezus, który pokonał śmierć i zło jako zwycięzca przychodzi do człowieka, • interpretuje przesłanie obrazu „Jezu, ufam Tobie”, • wyjaśnia, dlaczego warto umacniać wiarę w miłosierdzie Boże, • uzasadnia, dlaczego kard. Wyszyński może być autorytetem dla młodych, • określa pojęcie nowej ewangelizacji.	• charakteryzuje sposoby pomocy w hospicjach i przez działalność w wolontariacie, • wyjaśnia, że męka i śmierć Pana Jezusa jest wypełnieniem proroctw Starego Testamentu, • wyjaśnia tekst pierwszej prefacji wielkanocnej, • podaje przykłady działań w ramach nowej ewangelizacji.	• wyjaśnia wybrane teksty z Dzienniczka św. Faustyny, • wskazuje podobieństwa między treścią <i>Magnificat</i> a przesłaniem objawień w Fatimie, • charakteryzuje program Społecznej Krucjaty Miłości.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY III TECHNIKUM

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją pełnią życia”

zgodnego z programem nauczania nr AZ-3-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopelniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Z nadzieją w przyszłość	- definiuje prawo moralne i łaskę Bożą jako niezbędną pomoc do zbawienia (A.26.1), - uzasadnia, że obowiązkiem człowieka jest respektować prawo naturalne i objawione, - uzasadnia, że czyny ludzkie podlegają ocenie moralnej (C.3.1), - uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych (C.3.3), - wskazuje i opisuje skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych (C.3.4), - definiuje pojęcie grzechu i różnicuje grzechy według przedmiotu i ciężaru (C.7.1), - wyjaśnia, na czym polega grzech przeciwko Duchowi Świętemu (C.8.1), - wskazuje możliwość nawrócenia się jako szansę powrotu do Boga.	- definiuje transcendencję i immanencję Boga wobec świata (A.7.2), - wykazuje, że Bóg pozwala ludziom, by popełniali błędy ale zaprasza by czynili dobro, - charakteryzuje kryteria oceny moralnej czynu ludzkiego (C.3.2), - ocenia postawę faryzeuszy, którzy chcieli ukamienować kobietę.	- wyjaśnia, że Bóg przekracza cały świat, ale jednocześnie jest w nim obecny, - wyjaśnia, dlaczego mimo miłości Boga do ludzi istnieją na świecie zło i wojny, - wyjaśnia, że prawo naturalne i objawione jest wyrazem troski Boga o człowieka, - uzasadnia, dlaczego człowiek choć w sumieniu ma możliwość wyboru dobra lub zła, to powinien wybierać dobro, - uzasadnia, że Bóg zawsze oczekuje na nawrócenie człowieka.	- interpretuje perykopę o spotkaniu Zacheusza z Jezusem, - interpretuje perykopę o spotkaniu kobiety cudzołożnej z Jezusem, - uzasadnia konieczność stawiania sobie granic, których nie należy przekraczać.	wyjaśnia, że życie w bliskości Boga pomaga widzieć inną perspektywę swego postępowania.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Z nadzieją brać odpowiedzialność za własne życie	• podaje przykłady skutków niewłaściwego korzystania z wolności (C.2.5), • podaje pojęcie sumienia zgodnie z KKK (C.5.1), • wymienia rodzaje sumienia (C.5.2), • wymienia uniwersalne zasady formacji sumienia (C.5.4), • wyjaśnia, dlaczego uczucia powinny być poddane kontroli rozumu, • uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), • wymienia nazwy różnych wspólnot działających w Kościele angażujących młodzież, • omawia zadania wybranej wspólnoty, • wyjaśnia specyfikę powołania również w kontekście wyboru zawodu i projektowania dorosłego życia (A.22.2).	• wyjaśnia relacje pomiędzy wolnością a odpowiedzialnością (C.2.2), • uzasadnia potrzebę formacji sumienia (C.5.3), • definiuje i opisuje dojrzałe uczucia ludzkie (C.4.1), • wyjaśnia podejmowanie zadań człowieka dorosłego w kluczu odpowiedzi na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1).	• uzasadnia, że należy dorastać ucząc się odpowiedzialności, • uzasadnia, że im więcej zdobywa odpowiedzialności tym jest bardziej wolny, • uzasadnia, że dzięki sumieniu człowiek może odkrywać i zachowywać prawo Boże, • wyjaśnia, że uczucia są naturalnym składnikiem psychiki ludzkiej, • uzasadnia, że rozwijanie w sobie Bożych talentów daje nadzieję na życie wieczne, • uzasadnia, że życie może być wspólnym projektem Boga i człowieka.	• interpretuje perykopę o spotkaniu jawnochrześcijańskim z Jezusem, • interpretuje przypowieść o talentach, • interpretuje perykopę o Marii i Marcie w kontekście różnych powołań i zadań.	• wyjaśnia słowa św. Jana Pawła II „Każdy musi mieć swoje Westerplatte” w kontekście formacji sumienia.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Z nadzieją zmieniać oblicze ziemi	• wyjaśnia pojęcia: sekularyzacja, laicyzacja (E.4.2), • uzasadnia wyższość prawa Bożego nad stanowionym (C.13.7), • wyjaśnia istotę dogmatu o nieomyślności papieża, • wymienia tytuły najważniejszych encyklik społecznych, • omawia nauczanie wybranych papieży na temat problemów społecznych, • wyjaśnia pojęcia: masoneria (E.4.2), • objaśnia sposoby walki z zagrożeniami globalizacji (C.16.11), • prezentuje postaci i zaangażowanie polskich świętych i błogosławionych (E.7.2) – św. Rafał Kalinowski, • omawia wysiłki Kościoła w Polsce na rzecz opieki nad biednymi (E.6.4), • uzasadnia potrzebę zaangażowania się w sprawy społeczne w duchu Ewangelii (C.16.10), • omawia działalność zakonów i ich rolę (E.5.2) – Michalici, • opowiada o roli Kościoła polskiego w nauczaniu podczas zaborów,	• opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresie rewolucji francuskiej (E.4.3), • określa wyzwania społeczne w Europie XIX wieku i udzieloną na nie odpowiedź Kościoła (E.4.4), • przedstawia rozwój nauczania Kościoła podczas I Soboru Watykańskiego (E.5.1), • definiuje pojęcie wojna sprawiedliwa, przeciwstawiając je określeniu wojna prewencyjna (C.14.9), • opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego w okresie niewoli (E.7.1), • wyjaśnia rolę Kościoła w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 (ks. Ignacy Skorupka), • przedstawia działalność Akcji Katolickiej i Sodalicii Mariańskiej, • omawia wysiłki Kościoła na rzecz rozwoju nauki i szkolnictwa oraz wychowania (E.6.4) w czasach zborów, • omawia działalność zakonów i ich rolę (E.5.2) – salezianie w Polsce, • opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmu hitlerowskiego, • charakteryzuje postawę papieża Piusa XII wobec nazizmu,	• charakteryzuje intelektualne podstawy oświecenia, • wyjaśnia, że rewolucja francuska zwalczała religię i Kościół, • charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), • definiuje pojęcie: sobór, • uzasadnia potrzebę mocnego autorytetu papieża, • podaje i omawia przykłady represji na Polakach za udział w powstaniach, • podaje przykłady działalności społecznej bł. B. Markiewicza oraz Honorata Koźmińskiego, • omawia założenia i rolę Komisji Edukacji Narodowej, • omawia działalność szkół katolickich okresu międzywojennego, • podaje przykłady działalności salezjanów w Polsce, • charakteryzuje postawę męczeństwa św. Kolbe, • prezentuje, jakie były relacje państwo-Kościół w okresie komunizmu, • opowiada o przebiegu i znaczeniu obchodów millenium,	• wyjaśnia, że powstanie katolickiej nauki społecznej odpowiedzią Kościoła na współczesne problemy społeczne, • wskazuje zagrożenia ze strony masonerii (na podst. encykliki „Humanum genus”), • omawia stanowisko papieża Grzegorza XVI wobec powstania listopadowego, • omawia działalność księży społeczników na terenie Wielkopolski w XIX w., • charakteryzuje działalność duchowieństwa broniącego ludność polską przed wyniszczeniem (kard. Sapiecha i Hlond), • wyjaśnia wybrany fragment Aktu oddania Polski w macierzyńską niewolę Maryi, • wymienia rodzaje dokumentów Soboru Watykańskiego II, • wyjaśnia tytuł konstytucji „Lumen gentium” i omawia jej treść,	• podaje główne przesłanie konstytucji „Filius Dei”, • podaje przykłady zaangażowania polskiego duchowieństwa w powstaniu styczniowym (ks. Stanisław Brzóska), • charakteryzuje działalność Witolda Pileckiego w trosce o wolną Polskę, • omawia naturę i posłannictwo Kościoła ukazane w dokumentach soborowych,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Z nadzieją zmieniać oblicze ziemi	- wymienia wybranych kanonizowanych i beatyfikowanych męczenników okresu II wojny światowej, - prezentuje postaci i zaangażowanie polskich błogosławionych (E.7.2) – bł. Stefan Kardynał Wyszyński, - omawia wysiłki Kościoła na rzecz jedności chrześcijan i wolności religijnej (E.6.4), - przypomina najważniejsze fakty z życia i działalności posoborowych papieży i streszcza ich nauczanie (E.5.3) – Jan Paweł II, Benedykt XVI, Franciszek, - wymienia najważniejsze wydarzenia podczas pontyfikatów posoborowych papieży, - przypomina najważniejsze wydarzenia z życia Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7.6), - przypomina najważniejsze wydarzenia z życia Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7.6), - prezentuje postaci polskich błogosławionych (E.7.2) – bł. ks. Jerzy Popiełuszko, - podaje przykłady osób, które oddały życie za prawdę (C.17.4).	- omawia znaczenie pokoju jako wartości w życiu człowieka i społeczeństwa (C.14.8), - przypomina najważniejsze wydarzenia z życia Kościoła w Polsce w XX wieku (E.7.6) – prześladowanie Kościoła polskiego w czasach komunizmu, - omawia rolę prymasa S. Wyszyńskiego w zachowaniu polskiego katolicyzmu, - podaje datę obrad Soboru Watykańskiego II, - przedstawia rozwój nauczania Kościoła podczas II Soboru Watykańskiego (E.5.1), - wyjaśnia pojęcie: konkordat (E.4.2) sekularyzacja, laicyzacja.	- opowiada o upadku komunizmu w Polsce, - wskazuje znaczenie osiągnięć historycznej Solidarności dla Europy Zachodniej.	- omawia przesłanie Wielkiego Jubileuszu 2000, - opowiada o roli Katechizmu Kościoła katolickiego ogłoszonego w 1992 r., - podaje główne założenia Roku Wiary w 2012 r., - wyjaśnia ideę Nadzwyczajnego Roku Miłosierdzia w 2015 r.	omawia cele i założenia konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską w 1993 r.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Z nadzieją świętować	• wyjaśnia, na czym polega niebo, • uzasadnia, że święci uczą, jak osiągnąć świętość, • podaje formy pomocy cierpiącym w czyśćcu, • omawia biblijne zapowiedzi końca świata, • omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), • wyjaśnia, że Jezus przyszedł na świat jako prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek, • podaje propozycje religijnego przeżywania świąt, • uzasadnia wartość oczyszczenia z grzechów w sakramencie pokuty i pojednania, • wyjaśnia, dlaczego niedziela nazwana została pierwszym dniem tygodnia, • wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2), • wyjaśnia, na czym polega głoszenie miłosierdzia, • uzasadnia, że Jezus objawia się dając ludziom szansę spotkania z Nim i otrzymania Jego miłosierdzia, • wymienia najważniejsze uroczystości i święta maryjne (B.10.2) – 3 maja Królowej Polski, • wymienia nazwy ludowe świąt maryjnych, • uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).	• omawia trzy rzeczywistości Kościoła (wędrujący, cierpiący, tryumfujący), • uzasadnia, że w Kościele następuje wymiana duchowych darów, • wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1) • wyjaśnia, że Stary Testament wypełnia się w Nowym, • wskazuje i omawia tradycje (wpływy) związane z Bożym Narodzeniem w sztuce i kulturze, • uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w dzieło misyjne (F.1.4.), • wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia, omawia przebieg wydarzeń męki i śmierci Jezusa (A.16.1), • ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17), • omawia treść Aktu zawierzenia świata Bożemu miłosierdziu, • omawia historię ustanowienia Niedzieli miłosierdzia, • wyjaśnia, że pobożność wiernych i religijność ludowa są drogą przekazu tradycji (B.8.3), • uzasadnia konieczność współpracy z Duchem Świętym w życiu wiarą i świadczenia o niej.	• omawia duchowe sposoby świętowania uroczystości Wszystkich Świętych, • wymienia tytuły Jezusa występujące w tekście biblijnym i je wyjaśnia, • uzasadnia, że głoszenie Jezusa w czasach współczesnych obejmuje nie tylko pogan lecz również tych, którzy pogubili się w swoim życiu, • wyjaśnia znaczenie słowa „rekolekcje”, • uzasadnia wartość rekolekcji jako czasu rewizji własnego życia, • podaje przykłady internetowych rekolekcji jako uzupełnienie (dodatek) obecności na Mszy Świętej rekolekcyjnej, • wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem a zmartwychwstaniem, • charakteryzuje postawę Tomasza oraz postawę Jezusa wobec niego, • omawia historię nadania tytułu Matce Bożej Królowej Polski, • wyjaśnia znaczenie tradycji majówek w kościołach i przy kapliczkach, • opowiada o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie, • opowiada o życiu wiarą i dawaniu świadectwa wiary przez Carlo Acutisa, • podaje przykłady dawania świadectwa wiary o Jezusie za pomocą nowoczesnych narzędzi przekazu.	• krytycznie ocenia komercjalizację uroczystości Wszystkich Świętych i dnia zadusznego oraz wpływy obcych tradycji, • interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, • interpretuje teksty biblijne o zmartwychwstaniu, • łączy fakt, że zmartwychwstały Jezus przyszedł do apostołów z wizerunkiem Jezusa na obrazie „Jezu, ufam Tobie”.	• wyjaśnia istotę oczekiwania na przyjście Jezusa na końcu świata (w kontekście Apokalipsy), • wyjaśnia znaczenie określenie „koniec świata” dla Żydów w czasach Jezusa oraz współcześnie, • wyjaśnia, na czym polega teologia miłosierdzia, • omawia rolę sanktuarium w Łagiewnikach w głoszeniu Bożego Miłosierdzia.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Pokonywać trudności ze świętymi	• wyjaśnia, na czym polega niebo, • uzasadnia, że święci uczą, jak osiągnąć świętość, • podaje formy pomocy cierpiącym w czyśćcu, • omawia biblijne zapowiedzi końca świata, • omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), • wyjaśnia, że Jezus przyszedł na świat jako prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek, • podaje propozycje religijnego przeżywania świąt, • uzasadnia wartość oczyszczenia z grzechów w sakramencie pokuty i pojednania, • wyjaśnia, dlaczego niedziela nazwana została pierwszym dniem tygodnia, • wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2), • wyjaśnia, na czym polega głoszenie miłosierdzia, • uzasadnia, że Jezus objawia się dając ludziom szansę spotkania z Nim i otrzymania Jego miłosierdzia, • wymienia najważniejsze uroczystości i święta maryjne (B.10.2) – 3 maja Królowej Polski, • wymienia nazwy ludowe świąt maryjnych, • uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).	• opowiada o życiu bł. Carlo Acutisa, • wyjaśnia, na czym polegała jego droga do świętości, • wyjaśnia, dlaczego Carlo został nazwany apostołem Eucharystii, • charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3), • omawia, jak i dlaczego powinien wykorzystywać swoje pasje życiowe, • wymienia zagrożenia duchowe współczesnych młodych ludzi, • wyjaśnia czym jest opętanie i egzorcyzm, • uzasadnia, że szatan kusi bardzo podstępnie, ukazując przyjemność jako najwyższą wartość, • uzasadnia, że tylko z Bogiem można pokonać szatana, • podaje przykłady zagrożenia życia dla społeczności ludzkiej, • wyjaśnia znaczenie powiedzenia „memento mori”, • wyjaśnia przesłanie suplikacji „Od powietrza, głodu, ognia i wojny...”, • omawia, jak należy pomagać chorym, • podaje, że chory jest zwolniony z obowiązku uczestniczenia we Mszy Świętej, • wyjaśnia wartość życia pustelniczego, • omawia działalność św. Jana Chrzciciela,	• podaje przykłady, jak Carlo wykorzystywał Internet do mówienia o Bogu, • uzasadnia, dlaczego owocem współpracy z łaską Bożą jest rozwijanie swoich uzdolnień, • uzasadnia potrzebę wykorzystywania wirtualnej rzeczywistości do głoszenia Ewangelii, • podaje przykłady zachowań hedonistycznych lansowanych przez współczesną „kulturę”, • opowiada o objawieniach św. Michała Archanioła w Gargano, • wyjaśnia, jak może być wojownikiem w życiu duchowym, • opowiada o życiu św. Rocha i jego postudze chorym, • uzasadnia, dlaczego od ziemskiego życia jest ważniejsze życie z Bogiem, • wyjaśnia, jak pomóc tym, którzy przez lęk i strach stracili sens życia, • uzasadnia, że czas pandemii i zagrożenia życia uczy podejmowania właściwych wyborów, • wyjaśnia wartość umartwienia, które wypływa z miłości do Boga, • omawia życie i drogę do świętości św. Charbela, • uzasadnia wartość i potrzebę wewnętrznego i zewnętrznego uzdrowienia, • uzasadnia potrzebę „odejścia na pustynię” dla współczesnego człowieka,	• krytycznie ocenia komercjalizację uroczystości Wszystkich Świętych i dnia zadusznego oraz wpływy obcych tradycji, • interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, • interpretuje teksty biblijne o zmartwychwstaniu, • łączy fakt, że zmartwychwstały Jezus przyszedł do apostołów z wizerunkiem Jezusa na obrazie „Jezu, ufam Tobie”.	• wyjaśnia istotę oczekiwania na przyjście Jezusa na końcu świata (w kontekście Apokalipsy), • wyjaśnia znaczenie określanie „koniec świata” dla Żydów w czasach Jezusa oraz współcześnie, • wyjaśnia, na czym polega teologia miłosierdzia, • omawia rolę sanktuarium w Łagiewnikach w głoszeniu Bożego Miłosierdzia.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Pokonywać trudności ze świętymi	• wyjaśnia, na czym polega niebo, • uzasadnia, że święci uczą, jak osiągnąć świętość, • podaje formy pomocy cierpiącym w czyśćcu, • omawia biblijne zapowiedzi końca świata, • omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), • wyjaśnia, że Jezus przyszedł na świat jako prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek, • podaje propozycje religijnego przeżywania świąt, • uzasadnia wartość oczyszczenia z grzechów w sakramencie pokuty i pojednania, • wyjaśnia, dlaczego niedziela nazwana została pierwszym dniem tygodnia, • wymienia sytuacje ukazujące się Zmartwychwstałego (A.17.2), • wyjaśnia, na czym polega głoszenie miłosierdzia, • uzasadnia, że Jezus objawia się dając ludziom szansę spotkania z Nim i otrzymania Jego miłosierdzia, • wymienia najważniejsze uroczystości i święta maryjne (B.10.2) – 3 maja Królowej Polski, • wymienia nazwy ludowe świąt maryjnych, • uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).	• wyjaśnia, dlaczego życie doczesne należy oceniać z punktu widzenia wieczności, • omawia wpływ nieuporządkowania duchowego na wszystkie sfery życia człowieka, • uzasadnia, że troska o życie duchowe ma wpływ na pozostałe sfery życia, • podaje przykłady zagrożeń dla współczesnych kobiet i dzieci ze strony organizacji przestępczych (przemoc fizyczna i duchowa, handel ludźmi, handel organami, surogatki), • podaje sposoby zapobiegania przemocy wobec kobiet i dzieci, • uzasadnia konieczność podjęcia działań na rzecz ochrony godności człowieka, • wymienia sposoby poszanowania godności człowieka (C.14.4).	• omawia koleje życia św. Józefiny Bakhity, • wyjaśnia na przykładzie jej życia, na czym polega prawdziwe przebaczenie, • wyjaśnia, dlaczego została obrana patronką poszkodowanych przez handel ludźmi, • uzasadnia, że Chrystus umacnia w człowieku poczucie własnej godności, • wyjaśnia, na czym polega właściwie rozumiane równouprawnienie.	• krytycznie ocenia komercjalizację uroczystości Wszystkich Świętych i dnia zadusznego oraz wpływy obcych tradycji, • interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, • interpretuje teksty biblijne o zmartwychwstaniu, • łączy fakt, że zmartwychwstały Jezus przyszedł do apostołów z wizerunkiem Jezusa na obrazie „Jezu, ufam Tobie”.	• wyjaśnia istotę oczekiwania na przyjście Jezusa na końcu świata (w kontekście Apokalipsy), • wyjaśnia znaczenie określanie „koniec świata” dla Żydów w czasach Jezusa oraz współcześnie, • wyjaśnia, na czym polega teologia miłosierdzia, • omawia rolę sanktuarium w Łagiewnikach w głoszeniu Bożego Miłosierdzia.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY IV TECHNIKUM

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją pełnią życia”
zgodnego z programem nauczania nr AZ-3-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopelniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Z nadzieją troszczyć się o innych	• przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), • wskazuje różnice prowadzące do integralności płciowej (C.15.5), • hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3), • wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), • wyjaśnia, czym jest dobro wspólne (E.12.1), • wyjaśnia, czym jest katolicka nauka społeczna (C.16.2), • wymienia skutki braku poszanowania dobra wspólnego w życiu społecznym (E.12.4), • definiuje zasadę pomocniczości i solidarności (E.12.3), • podaje przykłady potrzeb ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, • wymienia i wyjaśnia sposoby pomocy potrzebującym w różnych sytuacjach, • uzasadnia, dlaczego szacunek należy się każdej osobie ludzkiej, • definiuje pojęcia: „miłosierdzie” i „wyobraźnia miłosierdzia” (A.25.1), • podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3), • wyjaśnia, dlaczego Bóg oczekuje od nas okazywania miłosierdzia innym, • wymienia największe problemy współczesnego świata.	• wskazuje we współczesnej kulturze zafałszowane wizje szczęścia: materialistyczny konsumpcjonizm, hedonizm (C.1.3), • analizuje związki pomiędzy cnotami Boskimi (nadziei) a kardynalnymi (C.6.2), • interpretuje stosunek Jezusa do władzy (C.13.5), • omawia obowiązki chrześcijanina wobec władzy państwowej i przełożonych (C.13.4), • omawia obowiązki chrześcijanina wobec państwa (C.13.6), • charakteryzuje naukę społeczną Pana Jezusa (C.16.1), • definiuje działalność polityczno-społeczną jako dążenie do dobra wspólnego (E.12.2), • wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niesie szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, rasizm, kosmopolityzm (E.7.5), • interpretuje przypowieść o synu marnotrawnym (A.25.3), • wyjaśnia relację między miłosierdziem a sprawiedliwością Boga (A.25.2), • charakteryzuje postać Maryi Służebnicy Pańskiej jako wzoru modlitwy chrześcijańskiej (D.7.1), • wyjaśnia znaczenie tytułów Maryi dotyczących Jej wstawienniczej roli (D.7.2), • wyjaśnia dogmat maryjny o Dziewictwie Maryi (A.14.2).	• wyjaśnia, że świętość można osiągnąć żyjąc duchem ośmiu błogosławieństw, • uzasadnia, że jako chrześcijanin jest zobowiązany do wspólnej troski o dobro innych, • wyjaśnia, dlaczego sprawiedliwie nie znaczy po równo, • podaje przykłady łamania podstawowych zasad życia społecznego, • uzasadnia, błędność stwierdzenia, że każdy ma prawo do wszystkiego, • podaje przykłady realizacji czynów miłosierdzia w swoim środowisku, w które może się włączyć, • podaje przykłady osób okazujących miłosierdzie, • wyjaśnia, dlaczego wiara w Boga domaga się czynienia dobra wobec potrzebujących, • podaje przykłady organizacji charytatywnych działających współcześnie.	• wyjaśnia słowa Jana Pawła II na temat cywilizacji miłości i cywilizacji śmierci, • interpretuje treść Jezusowego Kazania na górze, • wyjaśnia teksty biblijne Mt 22,15-21; Rz 13,1-7, • interpretuje tekst biblijny Dz 4,32-35, • interpretuje tekst biblijny Dz 2,42-47, • interpretuje słowa św. Pawła z 2 Kor 9,6-11, • wyjaśnia wybrane wezwania Nowenny do Matki Bożej Nieustającej Pomocy.	• wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady życia społecznego, • opowiada o działalności Róży Czakckiej na rzecz niewidomych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Z nadzieją poznawać Kościół	- definiuje, czym jest Kościół (A.20.1), - poprawnie wyjaśnia znaczenie wstąpienia Jezusa do nieba i Jego jednocześnie pozostanie ze swoim Kościołem (A.18.1), - uzasadnia, że Duch Święty pomaga w odkrywaniu prawdy o Kościele i o sobie, - wyjaśnia, że Kościół jest po to, by prowadzić ludzi do zbawienia, - wylicza i omawia cechy Ludu Bożego: kapłański, prorocki i królewski (A.21.1), - wyjaśnia specyfikę zadań i funkcji w Kościele, a także wynikającej z niej odpowiedzialności (A.22.2), - wymienia i omawia zadania świeckich w Kościele, - przedstawia najważniejsze fakty z historii i życia swojej diecezji i parafii (E.8.5), - podaje przykłady zaangażowania się ludzi świeckich w Kościele, - podaje przykłady charyzmatów, które służą wspólnocie Kościoła, - wylicza i omawia przykazania kościelne (A.27.1), - uzasadnia wartość przykazań kościelnych dla wspólnoty (A.27.2), - podaje przykłady wypełniania poszczególnych przykazań w swoim życiu.	- charakteryzuje poszczególne etapy przygotowania i istnienia Kościoła: zapowiedziany, przygotowany, ustanowiony, ukazany i wypełniony (A.20.2), - rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), - wyjaśnia, dlaczego ochrzczeni powinni wydawać owoce zjednoczenia z Chrystusem, - wyjaśnia symbolikę ciała jako obrazu wspólnoty Kościoła, - wyjaśnia, na czym polega misja kapłańska, prorocka i królewska, - wyjaśnia, czym jest sukcesja, - wskazuje na związek między charyzmatem i urzędem w Kościele (E.10.2), - uzasadnia, dlaczego należy rozwijać swój charyzmat, - opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina (A.14.1), - omawia dogmat maryjny o Bożym macierzyństwie i Wniebowzięciu NMP (A.14.2), - definiuje macierzyńską rolę Maryi wobec Kościoła i każdego wierzącego (A.23.2), - uzasadnia potrzebę zachowywania przykazań kościelnych.	- uzasadnia, że celem istnienia Kościoła jest prowadzenie ludzi do relacji z Bogiem (zbawienia), - wyjaśnia, na czym polega zjednoczenie i trwanie w Chrystusie, - uzasadnia, że każdy ochrzczony ma swoje miejsce w Kościele, - podaje przykłady misji ludzi w Kościele na przestrzeni czasów, - wyjaśnia, dlaczego konieczna jest współpraca z Duchem Świętym by zrozumieć pomysł Pana Boga na Kościół, - podaje przykłady włączenia się w misję Kościoła, - uzasadnia potrzebę hierarchii w Kościele, - wyjaśnia, na czym polega charyzmat, - wyjaśnia, dlaczego charyzmaty służą w Kościele i podlegają Kościołowi, - wykazuje, kiedy wypełnianie przykazań kościelnych łączy się z prawdziwą z pobożnością.	- interpretuje tekst biblijny Ef 1,4-5.10, - interpretuje tekst biblijny J 16,5-15, - interpretuje perykopę o Dobrym Pasterzu, - interpretuje perykopę o winnym krzewie, - interpretuje perykopę o wyborze Piotra na fundament Kościoła, - interpretuje obraz Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych.	- wyjaśnia, że włączenie do owczarni Chrystusa jest „kapitałem”, którzy otrzymał na chrzcie, a który należy rozwijać, - opowiada o charyzmatach o. Pio i jego postawie wobec zaleceń przełożonych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Z nadzieją celebrować liturgię	• wyjaśnia, kto, jak, kiedy i gdzie celebrować liturgię (B.2.1), • uzasadnia, że podczas Eucharystii Jezus wyjaśnia nam Pisma i łamie dla nas chleb, • wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła (B.4.4), • wymienia formy pobożności ludowej (B.8.2), • wymienia najważniejsze uroczystości i święta kościelne (B.3.2), • wskazuje okoliczności przekazania Modlitwy Pańskiej i omawia jej treść (D.14.1), • wyjaśnia, że Modlitwa Pańska jest najdoskonalszą z modlitw i na jej przykładzie wskazuje cechy modlitwy chrześcijańskiej (D.14.2), • ukazuje związek Modlitwy Pańskiej z jednością Ludu Bożego (D.14.5), • omawia dogmat maryjny: Niepokalane Poczęcie (A.14.2), • omawia sposoby obecności Maryi w pobożności ludowej i polskiej tradycji katolickiej (B.10.1).	• uzasadnia, że celem liturgii jest oddanie chwały Bogu i uświęcenie człowieka, • wymienia obecnie używane w Kościele tradycje liturgiczne (B.2.2), • charakteryzuje poszczególne obrządków (B.2.3), • omawia istotę sakramentów i wymienia ich cechy charakterystyczne (B.8.1), • wyjaśnia, że święci wspomniani w roku liturgicznym zakorzenieni w Chrystusie żyli nadzieją zbawienia, • omawia strukturę Modlitwy Pańskiej i jej siedem prośb (D.14.3).	• wyjaśnia, że liturgia odbywa się <i>in persona Christi</i>, • wymienia lokalne tradycje liturgiczne, • wyjaśnia, że celem sakramentów jest wzrost w wierze, • podaje przykłady sakramentów w swojej rodzinie i środowisku, • wyjaśnia, na czym polega gradacja wspomnień, świąt i uroczystości, • wyjaśnia, że rok liturgiczny przeżywamy w oparciu o życie Jezusa Chrystusa, • omawia znaczenie Modlitwy Pańskiej (w pierwszych wspólnotach, w sakramentach wtajemniczenia) (D.14.4), • wykazuje, że „Godzinki” i cudowny medalik przypominają o Niepokalnym Poczęciu Maryi i oddają Jej cześć.	• interpretuje tekst biblijny (Ap 21,6) oraz tekst z liturgii paschalnej, • interpretuje perykopę o uczniach w Emaus, • wyjaśnia, wybrane wezwania „Godzinek o Niepokalnym Poczęciu”.	• wyjaśnia tekst piątej modlitwy eucharystycznej, • wyjaśnia, na czym polega nadzieja chrześcijańska.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Z nadzieją zachowywać przykazania	- definiuje pojęcia: miłość, wdzięczność i szacunek w kontekście IV przykazania (C.13.1), - wymienia obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców, a także rodziny wobec społeczeństwa, - uzasadnia konieczność szacunku wobec rodziców i opiekunów, - wymienia wykroczenia przeciwko V przykazaniu (C.14.10), - wylicza zagrożenia życia i przypadki uprawnionej obrony (C.14.6), - opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem i w małżeństwie (C.15.8), - wyjaśnia, jak troszczyć się o czystość w miłości (C.15.9), - podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.10), - wymienia rodzaje własności (C.16.4), - wymienia czyny, które są kradzieżą: materialną i intelektualną (C.16.12), - podaje definicje prawdy i krzywoprzysięstwa (C.17.1), - przedstawia destrukcyjne działanie kłamstwa (C.17.5).	- uzasadnia, że Bóg jest Panem życia (C.14.1), - wymienia i omawia wykroczenia przeciwko V przykazaniu: zabójstwo zamierzone, aborcja, eutanazja, samobójstwo (C.14.10), - przedstawia i uzasadnia naukę Kościoła na temat <i>in vitro</i> (C.14.5), - opisuje grzechy przeciw VI i IX przykazaniu: nierząd, prostytutcja, gwałt, pornografia erotomania) (C.15.12), - przedstawia reguły postępowania wobec cudzej własności – także intelektualnej (C.16.5), - wyjaśnia, na czym polega sprawiedliwość i solidarność społeczna (C.16.6), - streszcza naukę Jezusa na temat przysięgania (C.17.2).	- podaje przykłady zaangażowania w obronę życia (C.14.7), - uzasadnia, że czystość jest darem prowadzącym do Boga, - omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich, wskazując na granice uprawnionej autonomii rzeczywistości ziemskich (C.16.3), - rozdziela interpretację VIII przykazania w Starym Testamencie od interpretacji w Nowym Testamencie (C.17.3), - ocenia treści informacji w środkach przekazu w kontekście VIII przykazania (C.17.8).	uzasadnia istotę obowiązku troszczenia się o ojczyznę.	ukazuje wypełnianie obowiązków względem rodziny i ojczyzny w perspektywie królestwa Bożego.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Świętować ze świętymi	• uzasadnia wartość troski o czystość, • podaje przykłady, jak można przyjąć nowonarodzonego Jezusa, • podaje, dla kogo św. Józef jest patronem (Kościoła, ojców, małżonków, sierot), • uzasadnia, dlaczego należy podjąć Boże wybranie dla Jego zadań, • podaje przykłady działalności na rzecz chorych podejmowanych przez organizacje kościelne, • wyjaśnia, czym jest hospicjum i jaka jest jego idea, • podaje, kiedy i jak obchodzony jest w Kościele dzień chorych, • opowiada o męce Jezusa Chrystusa dla zbawienia ludzi, • uzasadnia, że czas Wielkiego Postu pomaga w nawróceniu, • wymienia propozycje Kościoła, które są pomocą w powrocie do Boga (rachunek sumienia, spowiedź, modlitwa, jałmużna...), • uzasadnia, dlaczego należy szukać zrozumienia sensu wiary, • podaje opis spotkania Jezusa z apostołami, jako dowód Jego zmartwychwstania.	• podaje, kto może zostać ogłoszony świętym męczennikiem, • wyjaśnia, wartość więzi między na żyjącymi na ziemi a świętymi w niebie, • wyjaśnia, jak żyć w świadomości bliskości Boga, • omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), • wyjaśnia podejmowanie zadań człowieka dorosłego w kluczu odpowiedzi na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), • wymienia sytuacje ukazujące się Zmartwychwstałego (A17.2) • opowiada o wątpliwościach w wierze św. Tomasza Apostoła.	• wyjaśnia istotę śmierci męczeńskiej, • omawia teksty biblijne mówiące o św. Józefie, • uzasadnia, że decyzja Józefa przyjęcia Jezusa i Maryi dokonała się w duchowej wolności, • wymienia cechy dobrego ojca, • podaje przykłady jego posługi chorym, • wyjaśnia zasady działalności wolontariatu, • opowiada o życiu św. Ojca Pio, • wyjaśnia, czym są stygmaty, • podaje przykłady działań charytatywnych podjętych przez św. Ojciec Pio, • omawia teksty biblijne mówiące o postawie św. Tomasza Apostoła wobec Jezusa.	• opowiada o życiu i męczeńskiej śmierci bł. Karoliny Kózkówny, • uzasadnia wartość śmierci męczeńskiej w obronie swojej czystości, • opowiada o życiu św. Kamila de Lelis, • omawia charyzmat kamilianów (czwarty ślub: posługa chorym nawet z narażeniem życia), • uzasadnia, że szukanie zrozumienia niepewności w wierze mogą prowadzić do wiary dojrzałej.	• wyjaśnia, dlaczego została wybrana patronką Ruchu Czystych Serc, • wyjaśnia konieczność odpowiedzialności w postawie ojcostwa, • wyjaśnia, dlaczego św. Ojciec Pio został wybrany na patrona spowiedników.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY V TECHNIKUM
WG PODRĘCZNIKA „W BOGACTWIE MIŁOŚCI” NR AZ-43-03/12-KI-1/14**

Aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować wiedzę i umiejętności z poprzedniego poziomu.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Na progu małżeństwa i rodziny	• rozumie, że człowiek pochodzi od Boga i jest powołany do życia wiecznego • rozumie, że człowiek zraniony przez grzech „jest słaby” • definiuje pojęcia: osoba, personalizm, godność osoby ludzkiej • wymienia czynniki decydujące o wielkości człowieka (godność, wolność, rozumność) • wymienia kochające go osoby (Boga i konkretnych ludzi) • rozumie, co to znaczy kochać • definiuje pojęcia: powołanie, rodzina, rodzina chrześcijańska • wymienia funkcje i zadania rodziny • wymienia argumenty przemawiające za tym, że człowiek został stworzony jako mężczyzna i kobieta • rozumie, że płciowość jest darem Boga • wymienia patologie płciowości • definiuje pojęcie miłości • wymienia zagrożenia dla miłości małżonków • potrafi odróżnić miłość prawdziwą od pseudomiłości • definiuje pojęcia: małżeństwo, wspólnota • wymienia warunki zawarcia sakramentu małżeństwa • wymienia wykroczenia przeciw godności małżeńskiej (cudzołóstwo, rozwód, kazi-rodztwo, wolny związek, poligamia)	• wymienia rodzaje godności • rozumie, w czym przejawia się miłość Boga do człowieka • rozumie, że katecheza jest przyjęciem Bożej miłości i możliwością odpowiedzi na nią • rozumie, że jednym z istotnych powołań jest powołanie do życia w rodzinie • potrafi opisać podstawowe cechy rodziny chrześcijańskiej • potrafi określić swoje miejsce, role i zadania w rodzinie • rozumie wartość płciowości i jej celowość w życiu człowieka • wymienia cechy prawdziwej miłości w aspekcie chrześcijańskim (1 Kor 13,1-13) • wymienia drogi prowadzące do pełniej miłości małżeńskiej • rozumie wartość „węzła małżeńskiego” • rozumie, że małżeństwo jest wspólnotą życia i miłości • rozumie, że podstawą aksjologiczną małżeństwa jest miłość, wierność, odpowiedzialność i nierozzerwalność • rozumie, na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo	• potrafi wykazać różnice między chrześcijańską i współcześnie proponowaną wizją człowieka • potrafi określić rolę i wartość osoby w perspektywie jej powołania do życia wiecznego • potrafi uzasadnić, w czym przejawia się prawdziwa miłość wobec Boga i człowieka • potrafi opisać możliwości odpowiedzi człowieka na miłość Bożą i drugiego człowieka • potrafi scharakteryzować poszczególne funkcje rodziny • potrafi uzasadnić, że płciowość wywiera wpływ na wszystkie sfery osoby ludzkiej, na jedność ciała i duszy • potrafi opisać indywidualne i społeczne konsekwencje patologii płciowości • potrafi scharakteryzować postawy i zachowania zagrażające miłości małżeńskiej • potrafi wykazać wpływ wartości podstawowych na trwałość małżeństwa • potrafi scharakteryzować wykroczenia przeciw godności małżeńskiej • potrafi scharakteryzować sposoby zapobiegania konfliktom	• potrafi wyjaśnić, w czym się wyraża chrześcijańska wizja człowieka • potrafi omówić kierunek personalizmu chrześcijańskiego i wartości decydujące o wielkości człowieka • potrafi scharakteryzować trudności w okazywaniu uczuć lub w ich przyjęciu • potrafi opisać biblijną wizję małżeństwa i rodziny • potrafi krytycznie ocenić obraz „miłości” kreowanej przez media • potrafi scharakteryzować małżeństwo jako wspólnotę życia i miłości • potrafi krytycznie odnieść się do postaw nieprzychylnych nowemu życiu • potrafi uzasadnić, dlaczego dziecko ma prawo do życia w godności i miłości • potrafi scharakteryzować czynniki tworzące Kościół domowy	• potrafi krytycznie odnieść się do poglądów podważających chrześcijańską wizję płciowości

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Na progu małżeństwa i rodziny	•definiuje pojęcie konfliktu •wymienia źródła i skutki konfliktów w rodzinie oraz sposoby ich rozwiązywania •rozumie, że jednym z celów małżeństwa jest płodność •definiuje pojęcie płodności •wymienia zagrożenia godności i wolności dziecka (pornografia, znęcanie się nad dziećmi) •wymienia prawa i obowiązki dziecka w rodzinie i społeczeństwie •definiuje pojęcie Kościoła domowego •wymienia, czynniki tworzące z rodziny Kościół domowy (Eucharystia, wspólne świętowanie, lektura Pisma św., modlitwa) •wymienia metody naturalnego planowania rodziny •definiuje pojęcia: ekologia, antykoncepcja •wymienia zagrożenia płynące z antykoncepcji •definiuje pojęcia: aborcja i środki wczesnoporonne •wymienia środki antykoncepcyjne i wczesnoporonne •rozumie, że człowiek jest osobą od chwili poczęcia •wymienia indywidualne i społeczne konsekwencje aborcji •rozumie, że życie w małżeństwie i rodzinie jest darem z siebie •definiuje pojęcia: rozwód, separacja, orzeczenie o nieważności małżeństwa •wymienia warunki zawarcia sakramentu małżeństwa oraz przeszkody uniemożliwiające jego zawarcie	•rozumie, że dziecko jest darem Boga i owocem ludzkiej miłości •potrafi wyjaśnić, dlaczego dziecko jest bezcennym darem Boga •potrafi właściwie ocenić bezpłodność •wskazuje teksty biblijne i soborowe na temat rodziny •potrafi podać argumenty przemawiające za poszanowaniem osoby •wymienia argumenty za stosowaniem metod naturalnego planowania rodziny •wymienia owoce stosowania naturalnych metod w małżeństwie •potrafi opisać naturalny rytm płodności •potrafi opisać zagrożenia płynące z antykoncepcji •wymienia naukowe i religijne argumenty za poszanowaniem życia •wymienia argumenty przeciw aborcji i środkom wczesnoporonnym •rozumie rozmiar problemu aborcji •wyjaśnia, na czym polega duchowa adopcja dziecka poczętego •pamięta słowa przysięgi małżeńskiej •pamięta, że sakramentu małżeństwa udzielają sobie nawzajem narzeczeni	•potrafi scharakteryzować sposoby rozwiązywania konfliktów w małżeństwie i rodzinie •potrafi opisać postawy rodzicielskie sprzyjające przyjęciu nowego życia •potrafi scharakteryzować wspólnotę rodzinną jako Kościół domowy •wymienia rodzaje manipulacji biomedycznych i potrafi je zdefiniować •scharakteryzuje zagrożenia wynikające z nowoczesnych badań •podaje zagrożenia wynikające z manipulacji genetycznych, biomedycznych itp. •potrafi uzasadnić wartość stosowania metod naturalnych •potrafi opisać argumenty za świętością i nienaruszalnością poczętego życia •potrafi opisać skutki aborcji w wymiarze indywidualnym i społecznym (fizyczne, psychiczne i duchowe) •potrafi uzasadnić potrzebę daru z siebie w ojcostwie i macierzyństwie •potrafi wymieniać owoce duchowej adopcji •potrafi wyjaśnić różnicę między rozwodem cywilnym a orzeczeniem o nieważności małżeństwa	•potrafi umiejscowić metody naturalne w naturze człowieka i Bożym planie •potrafi uzasadnić, dlaczego dziecko wymaga szczególnej opieki ze strony rodziny i społeczeństwa •potrafi scharakteryzować naturalne metody regulacji poczęć •potrafi uzasadnić, że antykoncepcja jest sprzeczna z planem Boga wobec człowieka •potrafi uzasadnić, że antykoncepcja jest sprzeczna z ekologicznym dążeniem człowieka •potrafi przedstawić argumenty przeciw aborcji i środkom wczesnoporonnym •potrafi scharakteryzować warunki i przeszkody do zawarcia małżeństwa •potrafi wykazać słuszność daru z siebie w codziennym życiu •rozumie, że dar z siebie przyczynia się do rozwoju osobowego człowieka •opisuje, jak kształtuje odpowiedzialność za życie dzieci nienarodzonych	•potrafi scharakteryzować stanowisko Kościoła wobec manipulacji biomedycznych

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Życie z ludźmi i wśród ludzi	•definiuje pojęcie praw człowieka •wymienia kategorie (rodzaje) praw •wymienia podstawowe prawa człowieka •wymienia najważniejsze prawa rodziny •definiuje pojęcie pracy i wymienia jej rodzaje •wymienia szanse i zagrożenia dla człowieka, jakie niesie ze sobą rozwój techniki •rozumie zasadę, że nie człowiek służy technice, ale technika człowiekowi •wymienia zasady życia społecznego (dobro wspólne, solidarność, pomocniczość) •wymienia zasady etyczne wpływające na dobrą gospodajerkę •definiuje pojęcie dobra wspólnego •potrafi wyjaśnić, jak należy korzystać z posiadanych dóbr •definiuje pojęcie władzy •rozumie rolę władzy jako strażniczki porządku społecznego •definiuje pojęcie kultury i wymienia czynniki, które ją tworzą •wymienia chrześcijańskie aspekty kultury •definiuje pojęcie „kultura wolnego czasu” •wymienia możliwości wykorzystania czasu wolnego w sensowny sposób	•rozumie znaczenie praw człowieka dla rozwoju indywidualnego i społecznego •wymienia i rozumie istotę zagrożeń dla współczesnej rodziny •rozumie cel i wartość ludzkiej pracy •rozumie związek ludzkiej pracy z rozwojem osobowym i społecznym •potrafi scharakteryzować szanse i zagrożenia ze strony współczesnej techniki dla rozwoju człowieka •wskazuje przykłady przestrzegania i nieprzestrzegania zasad życia społecznego •rozumie zasadę „bardziej być niż mieć” •potrafi umotywić swoje zaangażowanie na rzecz dobra wspólnego •rozumie, że władza ma obowiązek odwoływać się do porządku ustanowionego przez Boga •potrafi uzasadnić, kiedy sam ma prawo odmówić posłuszeństwa władzy •potrafi umotywić obowiązek posłuszeństwa wobec władzy •rozumie istotę kultury w rozwoju indywidualnym i społecznym •rozumie, że człowiek jest twórcą i odbiorcą kultury	•potrafi zinterpretować podstawowe prawa człowieka •potrafi uzasadnić potrzebę karty praw rodziny i opisać genezę jej powstania •potrafi scharakteryzować podstawowe prawa rodziny •potrafi uzasadnić, że praca jest dla człowieka, a nie człowiek dla pracy •potrafi wyjaśnić zasadę pierwszeństwa człowieka wobec techniki •potrafi wyjaśnić istotę zasad życia społecznego •rozumie, że podstawą sprawiedliwego ładu własnościowego jest własność prywatna •potrafi wyjaśnić, jak zasada „bardziej być niż mieć” może być realizowana we współczesnych społeczeństwach •potrafi uzasadnić potrzebę czynnego uczestnictwa w życiu publicznym •rozumie, że dobro wspólne zakłada poszanowanie osoby •rozumie, że dobro wspólne domaga się dobrobytu społecznego i rozwoju społeczności •rozumie, że dobro wspólne ma ścisły związek z pokojem (trwałość i bezpieczeństwo) •potrafi wyjaśnić, kiedy władza jest sprawowana w sposób prawowity	•potrafi wykazać związek między prawami człowieka a rozwojem osobowym i społecznym •potrafi odnieść prawa rodziny do rodzin w środowisku lokalnym •potrafi umieścić pracę w perspektywie życia wiecznego •potrafi uzasadnić, że praca stanowi szansę samorealizacji •uzasadni, dlaczego gospodajerka i praca zawodowa muszą się kierować zasadami etyki •potrafi omówić zasady etyczne organizujące życie gospodajercze zgodnie z wolą Stwórcy •potrafi omówić przesłania płynące z nauki Kościoła dotyczące kwestii gospodajerczych •potrafi wyjaśnić boskie pochodzenie władzy •potrafi wyjaśnić zasadę państwa praworządnego	•potrafi scharakteryzować najważniejsze przesłania encykliki „Laborem exercens” i zaprezentować je klasie

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Miłość i wiara w moim życiu (t. 31,36)	- wymienia części i tajemnice różańca - wskazuje teksty biblijne odpowiadające poszczególnym tajemnicom - potrafi modlić się na różańcu - definiuje pojęcia: objawienie i objawienie maryjne - wymienia miejsca i czas objawień maryjnych	- rozumie istotę modlitwy różańcowej - pamięta historię modlitwy różańcowej - pamięta i rozumie treść objawień maryjnych - rozumie indywidualne i społeczne znaczenie tych objawień - wymienia miejsca szczególnej opieki Maryi w najbliższym otoczeniu	- potrafi omówić teksty biblijne, które streszczają poszczególne tajemnice z życia Jezusa i Maryi - potrafi omówić wybrane objawienie maryjne	- potrafi umiejscowić treść tajemnic różańcowych w kontekście współczesnego życia - potrafi scharakteryzować przesłania poszczególnych objawień maryjnych - potrafi opisać indywidualne i społeczne owoce maryjnych objawień	potrafi zrehabilitować rozważanie do wybranej tajemnicy różańcowej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Życie z ludźmi i wśród ludzi	- wymienia negatywne skutki nieumiejętnego wykorzystania rezerw czasu - definiuje pojęcie kultury życia i kultury śmierci - wymienia źródła zagrożeń dla życia - wskazuje teksty biblijne promujące kulturę życia - wymienia, co sprzyja życiu i co mu zagraża - podaje daty rozpoczęcia i zakończenia pontyfikatu Benedykta XVI	- rozumie istotę czasu wolnego, który jest darem Boga - rozumie, w czym się przejawia kultura życia - potrafi omówić zagrożenia dla życia i wyjaśnić skąd pochodzą - wymienia najważniejsze dokumenty prezentujące jego nauczanie - wymienia podróże apostolskie Benedykta XVI	- potrafi scharakteryzować przykłady typowe dla polskiej kultury - potrafi odróżnić kulturę od subkultury - potrafi scharakteryzować podstawowe wymiary kultury - potrafi omówić możliwości pozytywnego wykorzystania czasu - potrafi scharakteryzować skutki nieumiejętnego wykorzystania rezerw czasu - potrafi omówić czynniki służące kulturze życia - określa główne myśli nauczania Benedykta XVI, skierowanego do młodzieży	- potrafi uzasadnić, że kultura polska, wierna prawdzie i Bogu, zorientowana jest na dobro człowieka - potrafi wyjaśnić duchowy wymiar kultury - potrafi scharakteryzować „pragnienie Boga” zobowiązujące do służby życiu - charakteryzuje tematykę poruszaną w wydanych przez tego papieża dokumentach - omawia, jak wyraża zainteresowanie nauczaniem Benedykta XVI, przeznaczonym dla młodzieży - wskazuje, jak angażuje się w wypełnianie papieskich wskazań dla młodych	potrafi dokonać ewaluacji kultury życia i kultury śmierci

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Miłość i wiara w moim życiu (t. 30-33, 35-38)	•rozumie, że wspólnota parafialna jest podstawową komórką Kościoła powszechnego •wymienia zadania świeckich w Kościele •wymienia grupy i wspólnoty działające w parafii •definiuje pojęcie rekolekcji •podaje miejsce i termin rekolekcji dla maturzystów •wymienia dokumenty konieczne do zawarcia sakramentalnego małżeństwa •zapozna się z protokołem przedślubnym •wymienia wymagania stawiane rodzicom i rodzicom chrzestnym •definiuje pojęcia: liturgia, rytuał rodzinny •wymienia ważniejsze wydarzenia i uroczystości świętowane w domu rodzinnym •podaje religijne sposoby ich przeżywania •wymienia wzorce osobowe, które go zachwycają •wymienia cechy, którymi powinien się odznaczać godny naśladowania wzór osobowy •wymienia sakramenty święte •definiuje pojęcie rachunku sumienia •rozumie, na czym polega świętokradstwo podczas spowiedzi	•wymienia osoby odpowiedzialne za poszczególne dziedziny życia parafialnego •rozumie potrzebę i wartość rekolekcji •wymienia obowiązki do wypełnienia podczas rekolekcji (np. przygotowanie śpiewnika, liturgii, harmonogram wspólnych spotkań...) •rozumie rolę funkcjonowania kancelarii parafialnej •wymienia najważniejsze księgi parafialne •potrafi odpowiedzieć na pytania protokołu przedślubnego •potrafi omówić sposoby religijnego przeżywania wydarzeń i uroczystości rodzinnych •rozumie istotę sakramentów w życiu chrześcijanina •wymienia trudności związane z przyjmowaniem sakramentów oraz łaski płynące z przyjęcia poszczególnych sakramentów •wymienia płaszczyzny życia ludzi młodych najbardziej zagrożone grzechem •wymienia wartości rzutujące na trwałość małżeńskiego szczęścia •wymienia przestrzenie realizacji samego siebie	•potrafi określić sposoby zaangażowania się świeckich w parafii •potrafi uzasadnić potrzebę rekolekcji w klasie maturalnej •potrafi wyjaśnić sens zapowiedzi przedślubnych •potrafi umiejscowić wzór osobowy i jego zachowanie w perspektywie życia wiecznego •potrafi odnieść wzorce osobowe do osoby Jezusa Chrystusa •potrafi scharakteryzować poszczególne sakramenty i opisać ich owoce •potrafi scharakteryzować wartości rzutujące na trwałość małżeńskiego szczęścia •potrafi omówić zagrożenia dla życia par małżeńskich •rozumie, że idealnym autorytetem jest dla chrześcijanina Chrystus •rozumie konieczność wyboru w perspektywie szczęśliwej przyszłości •potrafi zredagować wezwania modlitwy dziękczynnej za czas miniony, z prośbą o dobry wybór dalszej drogi życiowej	•potrafi określić zadania poszczególnych grup działających w parafii •potrafi opisać i uzasadnić wymagania stawiane rodzicom i rodzicom chrzestnym •potrafi umotywić potrzebę funkcjonowania kancelarii parafialnej •potrafi dokonać oceny wartości prezentowanych przez swojego idola •potrafi scharakteryzować cechy idealnego wzoru osobowego •potrafi scharakteryzować sposoby rozwiązywania trudności związanych z przyjmowaniem sakramentów •potrafi przygotować propozycje pytań do rachunku sumienia •potrafi wyrazić swoje plany na przyszłość i dokonać ich oceny w świetle poznanych prawd Bożych	•potrafi przygotować niedzielną liturgię •potrafi przygotować reklamę rekolekcji maturalnych •potrafi opracować wyznaczone zadanie do spełnienia podczas rekolekcji •z zaangażowaniem włącza się w przygotowanie rekolekcji

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Życ z wiarą w świecie i dla świata	- wymienia osoby fascynujące swoją wiarą (podaje przykłady ludzi świeckich oraz osób duchownych) - rozumie, że Kościół jest organizmem bosko-ludzkim (święty a zarazem grzeszący) - wymienia zagrożenia płynące ze światowego stylu życia (moralny luz, wolne związki, brak odpowiedzialności i szacunku dla życia na każdym jego etapie) - definiuje pojęcia: wojna, konflikt lokalny, konflikt globalny, terroryzm, przemoc, pokój, przenikanie się kultur, pokojowe współistnienie - wymienia wysiłki podejmowane przez Kościół na rzecz pokoju (Asyż – modlitwy o pokój, Światowy Dzień Pokoju, papieskie orędzia o pokoju) - potrafi wskazać przyczyny konfliktów - definiuje pojęcie mediów - wymienia istniejące w Polsce i poza nią katolickie media (radio, telewizja, prasa, internet) - definiuje pojęcie bezrobotnego - wymienia obszary ludzkiej biedy (materialnej i duchowej) - definiuje pojęcia: wróżby, horoskopy, Czciciele Matki Ziemi, Halloween, Tarot, New Age	- podaje sposoby współczesnego przeżywania wiary - rozumie konieczność przebaczenia, ale i skruchy za popełnione zło - dostrzega pozytywny wpływ przeproszenia za winy (Jan Paweł II – Niedziela Przebaczenia, prymas – rok 2000) - rozumie, że Kościół musi być wierny nauczaniu Ewangelii - wymienia wysiłki świeckich na rzecz pokoju – Międzynarodowa Księga Pokoju - wymienia dobro płynące z istnienia mediów katolickich - rozumie istotę działania mediów katolickich - rozumie zapowiedź Jezusa „ubogich zawsze mieć będziecie” - wymienia istotne elementy nauczania Kościoła na temat ludzkiej biedy (SRS) - rozumie, że udział w obrzędach pogańskich jest zagrożeniem dla jego wiary i psychiki - wymienia czynniki decydujące o uciekaniu się do praktyk neopogańskich - wymienia błędne koncepcje osoby Jezusa, odrzucone przez Kościół	- potrafi omówić, na czym polega odnowa w Chrystusie, ukazywana przez ruchy katolickie - potrafi odróżnić błędy pojedynczych osób od działań całego Kościoła - potrafi uzasadnić, że przyznanie się do błędu „oczyszcza pamięć” - potrafi opisać owoce trwania przy Chrystusie w dwóch poprzednich tysiącleciach - potrafi uzasadnić, dlaczego należy zabiegać o pokój - potrafi scharakteryzować papieskie orędzia o pokoju - potrafi scharakteryzować wartości płynące z posiadania mediów katolickich - rozumie potrzebę istnienia instytucji pomagających najuboższym (noclegownie, domy samotnej matki, Caritas, zgromadzenia zakonne z charyzmatem zapobiegania w biedzie) - potrafi uzasadnić, dlaczego nie powinniśmy sięgać do wróżb, horoskopów i magii - wskazuje, w jaki sposób kształtuje swoją wiarę, opierając się na autentycznej nauce Kościoła	- potrafi scharakteryzować formy i miejsce działalności świeckich w Kościele - potrafi krytycznie spojrzeć na ataki wobec Kościoła oskarżanego o błędy i wypaczenia (np. inkwizycja stała się instrumentem politycznym; Pius XII a faszyzm) - potrafi scharakteryzować wartości płynące z Ewangelii dla społeczeństw trzeciego tysiąclecia - potrafi scharakteryzować Międzynarodową Księgę Pokoju - potrafi krytycznie się odnieść do zarzutów wobec katolickich mediów, np. wobec Radia Maryja czy telewizji katolickiej - potrafi opisać negatywne skutki bycia bezrobotnym - potrafi wykazać różnicę między wartościami proponowanymi przez chrześcijaństwo a propozycją neopogaństwa - rozpoznaje we współczesnych nurtach religijnych wpływ dawnych, błędnych koncepcji, odrzuconych przez Kościół. - formułuje argumenty katolickie wobec współczesnych poglądów nawiązujących do doketyzmu, gnozy, manicheizmu, arianizmu, monofizytyzmu, nestorianizmu	potrafi przygotować audycję, stronę internetową, artykuł w duchu chrześcijańskim